

SZAKMAI BESZÁMOLÓ 2019

ESZTERGÁR LAJOS CSALÁD-ÉS GYERMEKJÓLÉTI
SZOLGÁLAT ÉS KÖZPONT

Pécs, 2020.02.25.

Nagy István
igazgató

BEVEZETÉS

Az Esztergár Lajos Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ a 2019-es évi szakmai tevékenységét a szociális és gyermekvédelmi törvény, a végrehajtási rendeletek és az önkormányzati rendelet alapján szervezte meg. A területen élők segítségének megszervezése a szociális segítő tevékenység, esetmenedzselés és speciális feladatellátás biztosításával valósult meg. A szolgáltatás, egyéni esetkezelés, konfliktuskezelés, prevenció, csoportos és közösségi tevékenységek megszervezésével került megvalósításra. A feladatellátás során a kliensek számára biztosított volt a szociális segítő munka, valamint a gyermekvédelmi hatósági intézkedésekhez kapcsolódó segítő, kontrolláló, segítő/támogató hálózat megszervezését biztosító tevékenység. A speciális feladatellátás tekintetében a jogszabályban meghatározott valamennyi szolgáltatási elem elérhető a kliensek számára.

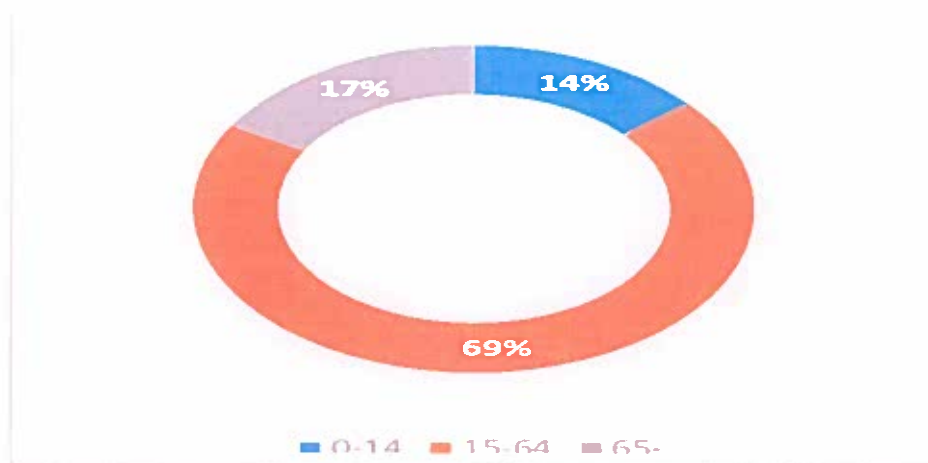
Az Esztergár Lajos Család-és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ által biztosított gyermekjóléti szolgáltatások

1. Család-és Gyermekjóléti Szolgálat keretében családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás.
2. Család-és Gyermekjóléti Központ szolgáltatás.
3. Gyermek Átmeneti Otthona
Ellátási terület: Pécs közigazgatási területe.

Az ellátási terület településszerkezete, demográfiai sajátossága.

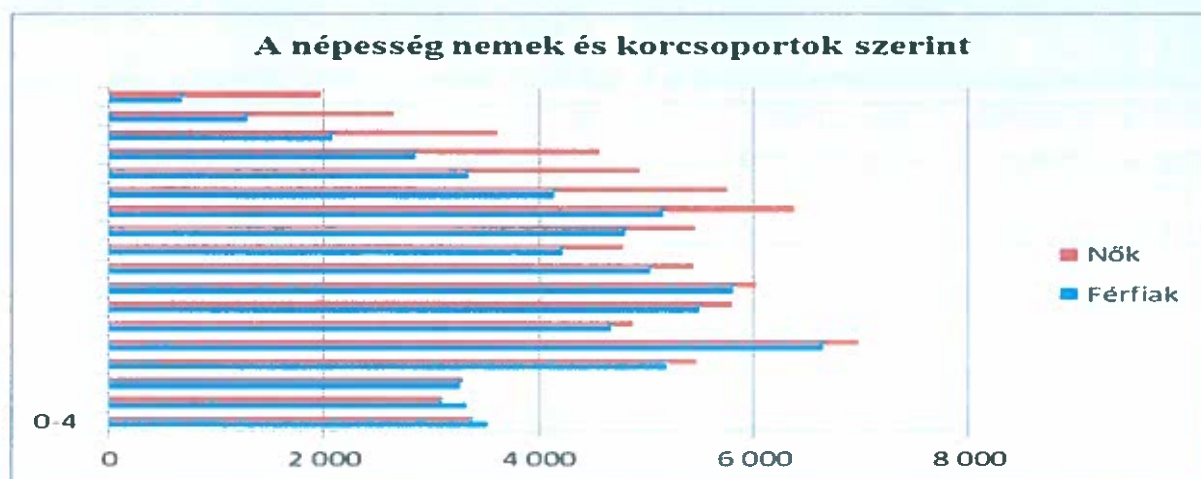
Pécsi Járás: Területe 623,07 km², népessége 178 968 fő, népsűrűsége 304 fő/km².

Az ellátási területen 40 település található, ebből 2 város – Pécs, Kozármisleny -, 38 község. A 38 községből 8 település 100-200 fő közötti lakossággal, 2 település 100 fő alatti lakossággal rendelkezik, 16 település 500 fő alatti, 9 település 500-1000 fő közötti, 5 település 1000-1500 fő közötti, 3 település 1500-2000 fő közötti, 1 település 2000 fő feletti. 1 település 5000 fő feletti (Kozármisleny a térség legdinamikusabban fejlődő települése, amely 2007-ben kapott városi rangot) és 1 település Pécs városa 146 581 fő feletti lakossal rendelkezik.

Lakosság korcsoportonkénti megoszlása (KSH 2011. Népsz.)

A járás területén a nyugdíjasok és gyermekkorúak aránya az összlakossághoz viszonyítva, közel megegyező. Természetesen településenként ez az arány más képet mutat.

Népszámlálási adatok (2011) alapján saját ábra

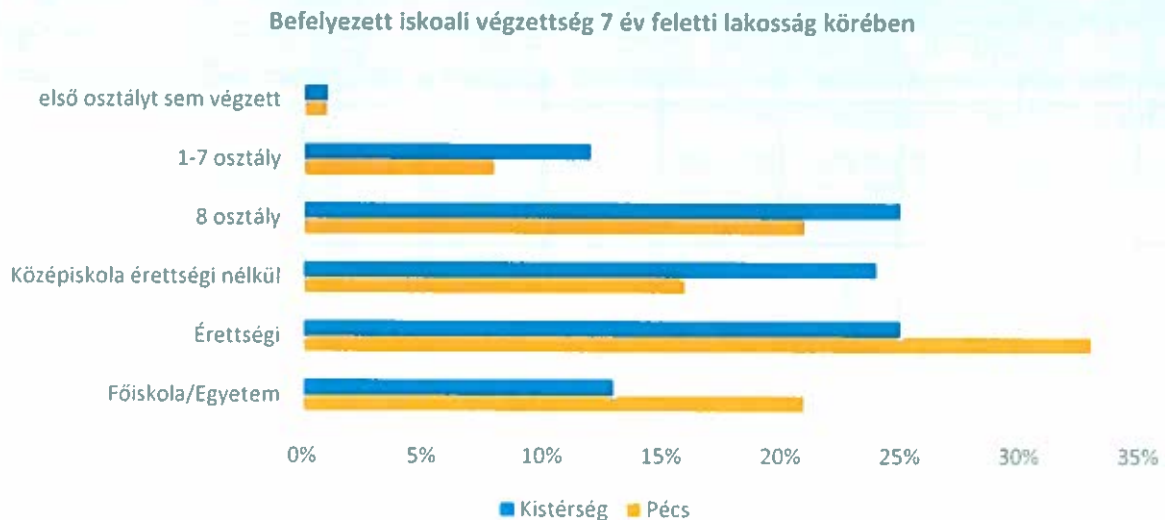
A diagram alapján megállapítható, hogy a férfiak-nők aránya tekintetében, a gyermekkorban még a fiúk-lányok száma közel megegyező, azonban a felnőtt kortól az időskor felé haladva a nők száma jelentősen meghaladja a férfiak számát.

Kiskorúak száma			
Korcsoport	Pécs	Járási települések	Össz:
4 év alatt	6912	1877	8749
5-9 év	6440	1920	8360
12-14 év	6576	1807	8383
15-19 év	10657	2092	12749
Összesen	30585	7696	38241

KSH adatai alapján saját tábla

A járásban élő, 19 éves korcsoport alatti korosztály közel 80%-a a járasszékhelyen él. Legmagasabb számban a 15-19 éves korcsoport van jelen.

KSH adatok alapján saját ábra

A népesség iskolai végzettségét tekintve szembetűnő, hogy a legalább középiskolát végzett, érettségizett pécsiek aránya meghaladja a lakosság felét.

Az iskolai végzettség a – 7 éves és idősebb korcsoportokat tekintve – a Pécsi Járás települései területén alacsonyabb, mint Pécsen, ahol az általános iskolát végzettek, a középfokú szakvégzettséggel és az érettségivel rendelkezők hasonló arányban vannak jelen.

KSH adatok alapján saját ábra

Pécs városában a népesség gazdasági aktivitását tekintve a teljes népességből 60.060 fő volt foglalkoztatott, 44.724 fő inaktív kereső, 42.283 fő eltartott és 8.982 fő munkanélküli a népszámlálás idején.

Pécsi járás lakosságának gazdasági aktivitása nagyon hasonló a pécsihez, illetve a munkanélküliség valamelyest magasabb.

A lakosság munkaerő-piaci aktivitásának vizsgálata alapján, az ellátási terület egészét tekintve megállapítható, hogy Pécs és a járás lakosságának gazdasági aktivitása, az arányokat tekintve, közel megegyező.

I. CSALÁD-ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés alatt álló gyermek esetében a család- és gyermekjóléti központ a szolgáltatásait a gyámhivatal, illetve a bíróság határozata alapján biztosítja.

A Központ a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, megszüntetése, a gyermek családba való visszahelyezése érdekében esetmenedzseri tevékenységet folytat, a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt.

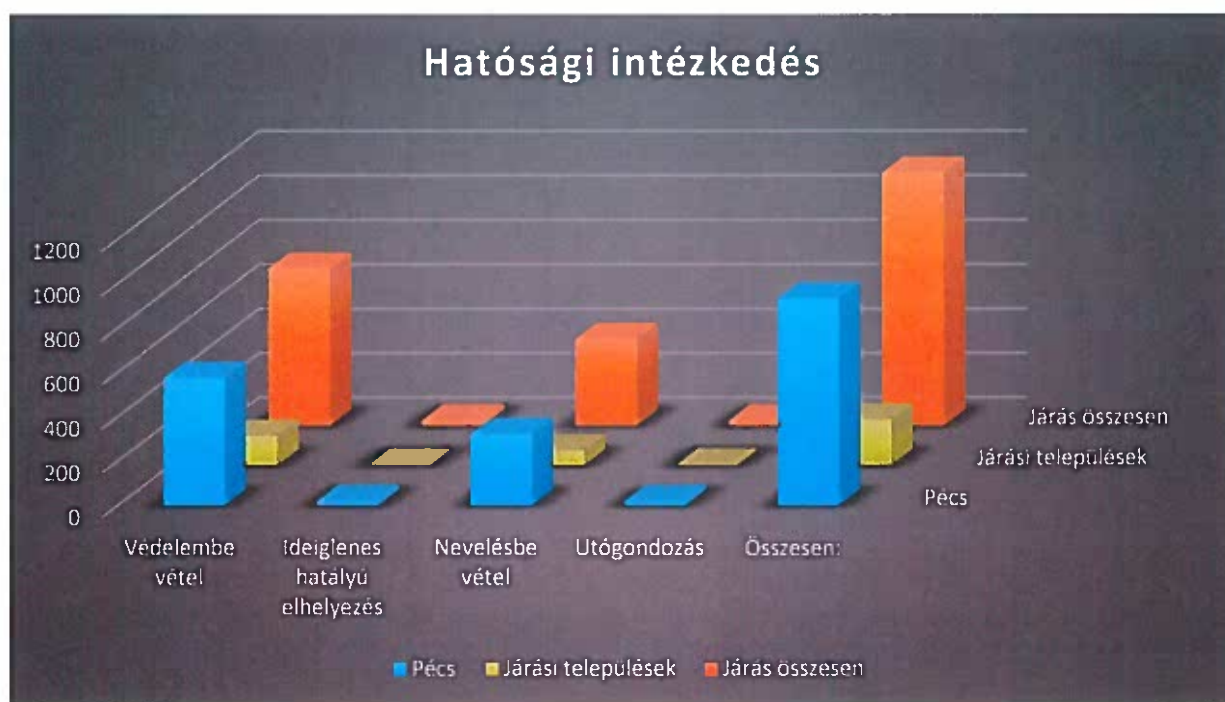
Ellátási terület

A Család- és Gyermekjóléti Központ (továbbiakban Központ) a Pécsi Járás 40 településén segíti a gyermekvédelmi hatósági intézkedéssel érintett családokat és gyermekeket.

Hatósági intézkedések

Igénybe vevők száma

Hatósági intézkedés	Pécs	Járási települések	Járás összesen
Védelembe vétel	574	133	707
Ideiglenes hatályú elhelyezés	19	2	21
Nevelésbe vétel	321	67	388
Utógondozás	18	4	22
Összesen:	932	206	1138

A védelembe vett gyermekek száma a vizsgált évben 707 gyermek, melyből 574 pécsi és 133 a járás többi településén él. Ideiglenes hatályú elhelyezéssel érintett gyermekek száma Pécsen 19 fő, a járás többi településén 2 fő gyermek. Nevelésbe vétellel érintett gyermekek száma Pécsen 321 fő, a járás többi településén összesen 67 gyermek. Gyermekvédelmi hatósági intézkedéssel érintett gyermekek száma összesen 1138 fő, ebből 932 gyermek Pécsen él.

Szakmai tevékenység biztosításának feltételei

Esetmenedzseri tevékenység: Központunkban 2019-ben 19 esetmenedzser teljes munkaidőben (heti 40 óra), 1 esetmenedzser heti 30 órában volt foglalkoztatott. Az esetmenedzserek közül egy végzi az Intézmény Család-projektét, ő 8 családban végez szociális segítő tevékenységet. Központunk feladatellátását kettő szociális asszisztens is segíti. Az egység munkáját egy szakmai vezető és egy szakmai vezető helyettes irányítja. Az év során nem volt túl magas a fluktuáció az egységben.

A Központ esetmenedzserei 4 irodában vannak elhelyezve. Az irodák nagyon zsúfoltak. A Központ munkatársai nem rendelkeznek önállóan számítógéppel, átlagosan két esetmenedzser használ egy számítógépet, ez folyamatos alkalmazkodást igényel, hogy minden kolléga határidőre el tudja készíteni a szakmai dokumentációt.

Az esetmenedzserek a Központ Anikó utcai épületéből napi rendszerességgel járnak az ellátási terület teljes egészébe. Az esetmenedzserek rendszeresen ügyfélfogadást tartanak az ügyfelekhez legközelebb eső Család- és Gyermekjóléti Szolgálat telephelyén. Az utazás sok időt vesz igénybe, de tapasztalataink szerint kevés ügyfél jelenik meg a telephelyeken. A kistérségi területünk könnyebb bejárásában elengedhetetlen az intézményünk szolgálati autója, ami a nehezen megközelíthető és tömegközlekedéssel nem elérhető területeken lévő ügyfeleink elérésében segíti az esetmenedzserek munkáját.

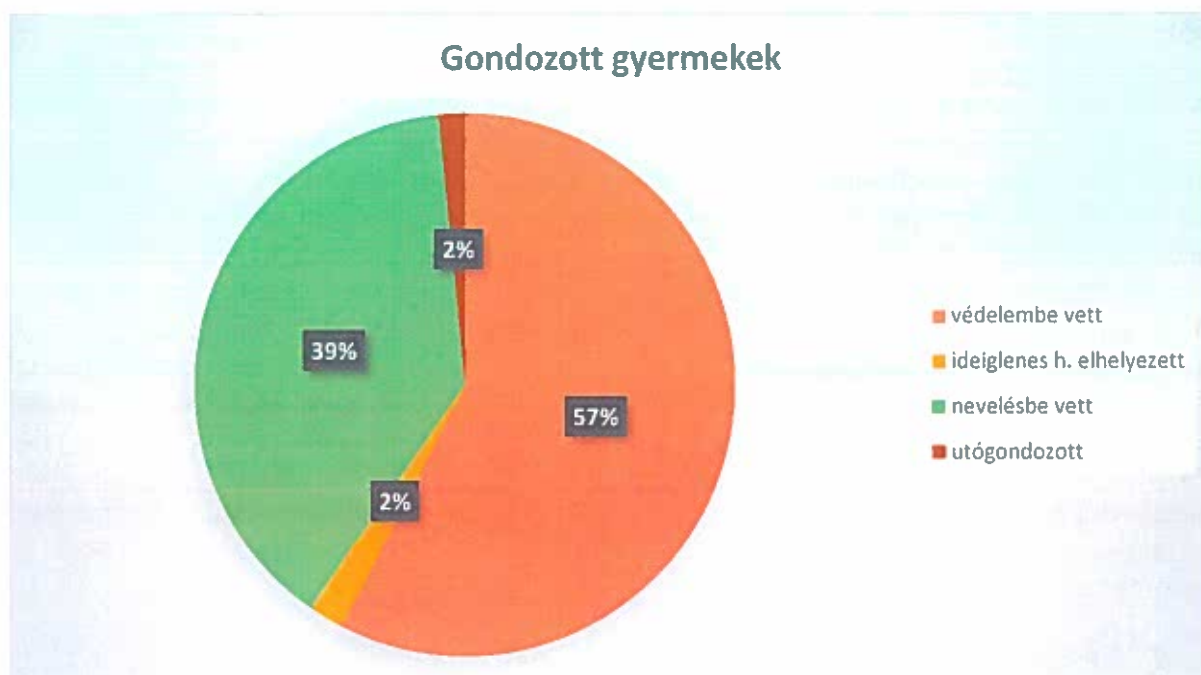
1. Igénybe vevőkre vonatkozó információk

	2019.01.01.	2019.12.31.
Védelembe vett gyermekek száma	446	481
Védelembe vett gyermekek családjának a száma	249	269
Ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek száma	19	18
Ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek családjainak száma	14	13
Utógondozott gyermekek száma	22	13
Utógondozott gyermekek családjának száma	18	13
Nevelésbe vett gyermekek száma	296	324
Nevelésbe vett gyermekek esetében gondozott szülők	195	206

1.sz. táblázat A megadott két időpontban gondozott esetek száma

Az 1. számú táblázat növekedést mutat mind a védelembe vett, mind a nevelésbe vett gyermekek számában. Ez azt jelentette, hogy az átlag esetszám is nőtt a 2019-es évben. A táblázat adataiból látható, hogy 501 család állt gondozás alatt 2019. december 31-én. Az év során több új eset érkezett és számos eset lezárásra került, így a családok folyamatosan változnak, a számuk az év során nőtt.

A védelembe vett és ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekekkel 13 esetmenedzser (melyből egy részmunkaidős) foglalkozott, átlagos esetszámuk 21. A nevelésbe vett és utógondozott gyermekeket 4 esetmenedzser segíti. Ezen esetmenedzserek átlagos esetszáma 55. Vannak olyan nevelésbe vett gyermekek, akik vérszerinti szülei a pécsi járásban rendelkeznek állandó lakcímmel, de ismeretlen helyen tartózkodnak, vagy börtönbüntetésüket töltik, vagy külföldön vállaltak tartós munkát. Ezekkel a szülőkkel az esetmenedzser nem tud aktív munkát folytatni, azonban az egyéb törvényi előírásnak itt is eleget kell tennie, így félévente helyzetértékelést kell készítenie, a nevelésbe vétel felülvizsgálatát megelőzően meg kell látogatnia a gyermeket a gondozási helyén, rendszeresen kapcsolatot kell tartania a gyermekvédelmi gyámmal, stb. Tehát ezen esetekkel is munkát kell végeznie az esetmenedzsernek, azonban a gyermekek hazagondozására itt nincs lehetőség.

1.sz. ábra Gondozott gyermekek ellátási forma szerinti százalékos megoszlása

1. Hatósági intézkedések

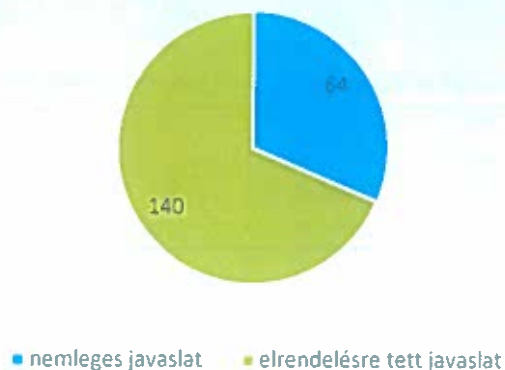
1.1. Védelembe vétel

A 2019-es évben a Központ 204 új esetben tett javaslatot védelembevételi eljárás során hatósági intézkedés elrendelésére. A Gyámügyi és Igazságügyi Osztály az év során a védelembe vétellel kapcsolatosan 2 esetben nem értett egyet a Központ által tett javaslattal.

64 esetben a Központ a védelembe vétel mellőzésére tett javaslatot. Minden esetben a védelembevételi eljárás megszüntetését követően a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szociális segítő tevékenységben részesítette a családot.

140 új esetben tett a Központ javaslatot védelembe vétel elrendelésére. Két esetben a Gyámhatóság nem rendelt el hatósági intézkedést. A többi esetben a Központ javaslatának megfelelően döntött a Hatóság.

2019-ban az új védelembe vételi eljárásokban megtett javaslatok

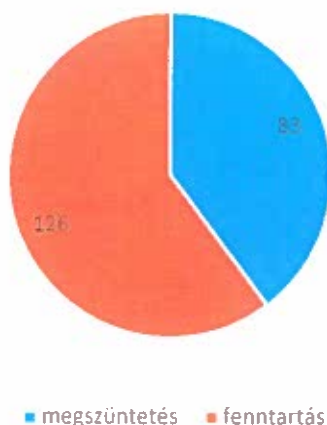
2.sz. ábra Új védelembe vételi eljárásban megtett javaslatok

Az év során a Központ 209 esetben tett javaslatot védelembe vétel felülvizsgálata ügyében. A védelembe vételi határozatok többségében a védelembe vételt 1 évre rendeli el a Gyámhatóság, de előfordul, hogy 3, vagy 6 hónap elteltével van a felülvizsgálat. Több esetben a Központ kéri a felmerülő súlyos problémák miatt a védelembe vétel rendkívüli felülvizsgálatát.

A Központ 126 esetben kérte a védelembe vétel fenntartását, mivel a veszélyeztető körülmények még nem szűntek meg maradéktalanul. A 126 javaslat 227 gyermeket érintett. Ezekben az ügyekben további szociális segítő tevékenységre volt szükség.

Központunk 83 esetben kérte a felülvizsgálat során, hogy eredményesség miatt szüntessék meg a védelembe vételt. A 83 javaslat 135 gyermeket érintett. Ez egy jelentős szám, mert a gondozott esetek 28%-a. Tehát az év során **az ügyek 28%-a szűnt meg eredményesség miatt**. Az esetmenedzserek ezekből a sikeres esetekből tudnak érzelmileg töltődni, hogy a kiégést el tudják kerülni.

2019-ban a védelembe vétel felülvizsgálata során tett javaslatok

3.sz. ábra Védelembe vétel felülvizsgálata során tett javaslatok

1.2. Megelőző pártfogás

2019-es évben 22 gyermek esetében tett javaslatot Központunk megelőző pártfogás kapcsán. Ezen javaslatok tartalmazzák az új eseteket és az eljárás megszüntetését követő 6 hónap elteltével történő felülvizsgálatot is. Az év során 12 új felkérés érkezett Központunkhoz. Az év során 10 esetben kellett a korábban megszüntetésre kerülő eljárásban érintett gyermekek vonatkozásában a 6 hónappal későbbi felülvizsgálat alkalmával javaslatot tenni hatósági intézkedésre. Ezekben az ügyekben egyszer sem fordult elő, hogy a megelőző pártfogás elrendelésére tettünk volna javaslatot. A 2018-as évhez képest emelkedett az esetek száma, azonban még mindig nagyon alacsony ez a gyermekvédelmi hatósági intézkedés. 2019. december 31-én 17 gyermek esetén volt elrendelve a megelőző pártfogás. Központunk véleménye szerint sokkal több esetben lenne szükség erre a hatósági intézkedésre. Az előző években azt tapasztalta Központunk, hogy ahol el lett rendelve ez az intézkedés, ott sokkal kevesebb esetben fordult elő bűnisméltás. A megelőző pártfogás alatt a gyermekeknek a Baranya Megyei Kormányhivatal Pécsi Járási Hivatal Hatósági Főosztály Igazságügyi Osztály Községi Foglalkoztatójának különböző csoportfoglalkozásain is részt kell venniük, ami javítja a bűnisméltás elkerülésének előfordulását.

1.3. Ideiglenes hatályú elhelyezés

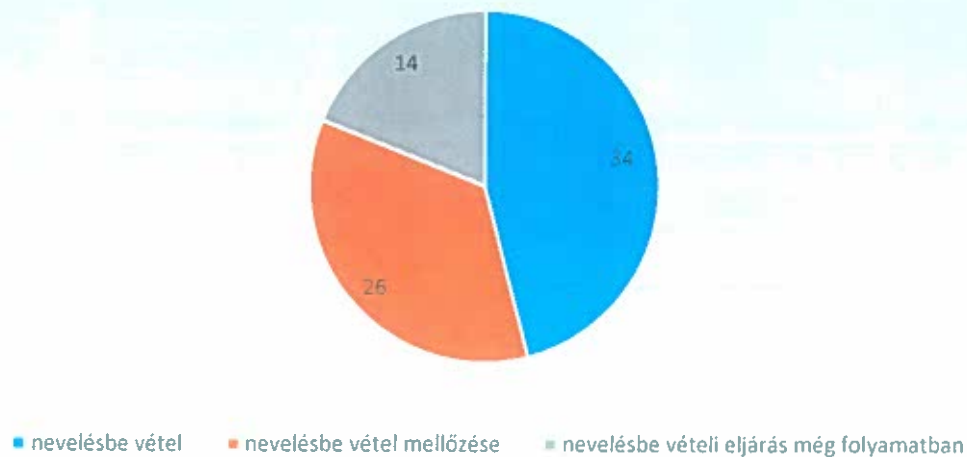
A Központ a 2019-es év során közvetlenül 30 gyermek esetében írt ideiglenes hatályú elhelyezésre javaslatot. A 30 gyermek 23 családban él. 7 esetben, azaz 11 gyermeknél nem rendelte el a Gyámhatóság az ideiglenes hatályú elhelyezést. Ebből 7 gyermek esetén családbafogadás történt, és 4 gyermek pedig a családjában nevelkedett tovább védelembe vétel keretei között. 19 gyermek esetében rendelte el a Hatóság az ideiglenes hatályú elhelyezést, ebből 6 gyermek újszülött csecsemő volt, akiket szüleik nem vihetek haza a kórházból.

1.4. Nevelésbe vétel

A 2019-es év során 261 esetében tett nevelésbe vétellel kapcsolatban javaslatot a Központ. 43 új esetben, ami 74 gyermeket érintett, javasolta a Központ a nevelésbe vétel elrendelését. A 74 gyermekből 53 gyermek 12 év alatti volt. Az év során 4 esetben két alkalommal is indult nevelésbe vételi eljárás, ebből lehet következtetni arra, hogy mind a 4 esetben az első eljárás megszüntetésre került. 13 esetben, ami 26 gyermeket érintett nem rendelte el a hatóság a nevelésbe vételt, a gyermekek védelembe vételét tartotta fenn a hatóság. A 2019-es év során 34 gyermek esetében rendelt el a hatóság nevelésbe vételt. Az új javaslatok 45%-ban történt csupán nevelésbe vétel. A szakellátás telített, nagyon nehéz gondozási helyet találni a gyermekeknek, ezért csupán a legextrémebb esetekben történik meg a gyermekek kiemelése a családból. A kiemelt gyermekek 75%-a megyén belül és 25%-a megyén kívül került elhelyezésre. A megyén kívüli elhelyezés esetén nehézséget jelent a szülőkkel való kapcsolattartás.

14 gyermek ügye a naptári év fordulójának időpontjában még folyamatban volt, ez az elhúzódó ügymenet miatt van. A nevelésbe vételi eljárások 57%-a 60-90 nap közötti időszak alatt zárult le. Az eljárások 40%-a 3-6 hónap közötti időpontban és 3%-a 6 hónapon túli időpontban zárult le.

Új nevelésbe vételi javaslatok kimenete

4.sz. ábra Új nevelésbe vételi javaslatok kimenete

A 2019-es évben 218 esetben tett javaslatot a nevelésbe vett gyermekek felülvizsgálatával kapcsolatban a Központ. 6 esetben javasolta a nevelésbe vétel megszüntetését, és 212 esetben a nevelésbe vétel fenntartását. A 6 hazagondozásra javasolt esetben a Gyámhatóság is egyetértett a javaslattal, és megszüntette a nevelésbe vételt, és elrendelte a gyermekek utógondozását.

1.5. Családbafogadás

24 esetben kérték fel a Központot családbafogadással kapcsolatos eljárás során javaslattételre, és környezetanulmány elkészítésére. Központunk a környezetanulmányok többségének az elkészítésében a Szolgálat segítségét vette igénybe.

2. Hatósági intézkedéshez kapcsolódó egyéb tevékenységek

2.1. Tárgyalásokon való részvétel

Központunk esetmenedzserei 212 első védelemben vételi tárgyaláson, 233 védelemben vétel felülvizsgálati tárgyaláson, 59 nevelésbe vétel felülvizsgálati tárgyaláson, 57 elhelyezési tárgyaláson, és 52 egyéb hatósági tárgyaláson vett részt. A tárgyalások többsége a Baranya Megyei Kormányhivatal Pécsi Járási Hivatal Hatósági Főosztály Gyámügyi és Igazságügyi Osztályán voltak.

2.2. Esetkonferencia, esetmegbeszélés, esetkonzultáció

Központunk 218 esetkonferencián vett részt a tárgyévben, mely 332 gyermeket érintett. Ebből 43 esetkonferenciát szervezett önállóan Központunk, 9 esetben már hatósági intézkedés alatt álló gyermek ügyében, 34 esetben Gyámhatóság által indított új eljárás miatt. 175 esetkonferencián vett részt Központunk, melyet a Szolgálatok szerveztek. A Szolgálatoknál 72 esetkonferencia került megszervezésre a Gyámhatóság által indított eljárás miatt. 103 esetkonferenciát a Szolgálatok önállóan kezdeményeztek a családdal folytatott szociális segítő tevékenység során tapasztalt problémák és veszélyeztetettség alapján.

Központunk 21 esetmegbeszélést szervezett.

A tárgyévben az esetmenedzserek 283 esetkonzultáción vettek részt.

2.3. Szociális segítő tevékenység

A védelembbe vett gyermekek és családjuk gondozása, valamint a családjából kiemelt gyermekek családjába történő visszakerülésének segítése az esetmenedzserek részéről tervezett, komplex tevékenységként valósul meg. A gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetése érdekében az esetmenedzserek különböző szolgáltatásokba, ellátásokba delegálják a családokat, és szociális segítő tevékenységet folytatnak. Védelembbe vétel esetén az egyéni-gondozási tervben határozza meg az esetmenedzser a család, a gyermekek életében jelen lévő szakemberek, a családsegítő és az esetmenedzser feladatait. Itt van lehetősége egyénileg, minden adott problémára speciális feladatot kiszabni, pontos határidők megadásával.

A tárgyévben az esetmenedzserek 4986 családlátogatást végeztek. A családlátogatások száma nagyon magas. A gondozott családok egyharmada szinte egyáltalán nem jelenik meg Központunk épületében, annak ellenére, hogy a gondozási-nevelési tervben a felváltot kapcsolattartási helyszín van előírva. Ehhez képest az Intézményünkben megvalósult esetkezelések száma csupán 1701 volt a 2019-es évben. Ez a szám még a tavalyi évhez képest is tovább csökkent 437 alkalommal (2018-ban 2138 volt).

Az idei évben is a kapcsolattartási nehézségek miatt elrendelt védelembbe vételek esetében sikerült Központunknak a legkevesebb eredményt elérni. Az esetek jelentős részében nem sikerül előrelépést elérni a gyermekek veszélyeztetettségének csökkentésében.

A nevelésbe vett gyermekek szüleivel folytatott munka során van a legkevesebb pozitív visszajelzés és pozitív eredmény. A statisztikai adatokból látható, hogy minimális családba került vissza gyermek a tárgyév során. Sok szülőnek még a gyermek családból történő kikerülését követően sincs belátása addiktológiai vagy pszichés problémáira, így nem is kezeltetik azokat.

Központunk sikernek könyveli el, hogy a családsegítők és az esetmenedzserek között megfelelő az együttműködés. Az esetkonferencián mindig sikerül konszenzusra jutni és azt követően Intézményünk munkatársai azonos szakmai álláspontot képviselnek. Megfelelően működik a közös szakmai együttműködés és gondolkodás.

2019. szeptemberében bevezetésre került a Baranya Megyei Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálatral együttműködve az elhelyezési értekezlet. Az elhelyezési tárgyalás előtt kerül megrendelésre az értekezlet, itt a család életében jelen lévő szakemberek és a szakellátás szakemberei vannak jelen. Az elhelyezési értekezleten részletesen át tudják beszélni a szakemberek a család helyzetét. 2019-ben 10 alkalommal került megrendezésre.

Központunkba a köznevelési intézményektől érkezett a legtöbb jelzés (166 db) a 2019-es évben. Ezen jelzések 91%-a iskolai igazolatlan hiányzásokról szólt. A Gyámhatóságtól 126 esetben kaptunk új ügyben indult hatósági eljárásról végzést. A rendőrség 63 jelzést küldött a tárgyévben. Családok Átmeneti Otthonából és a Gyermekek Átmeneti Otthonából összesen 43 jelzést kaptunk. A jelzőrendszeri tagokkal való együttműködésünket megfelelőnek találja Központunk.

I/II. Speciális szolgáltatások

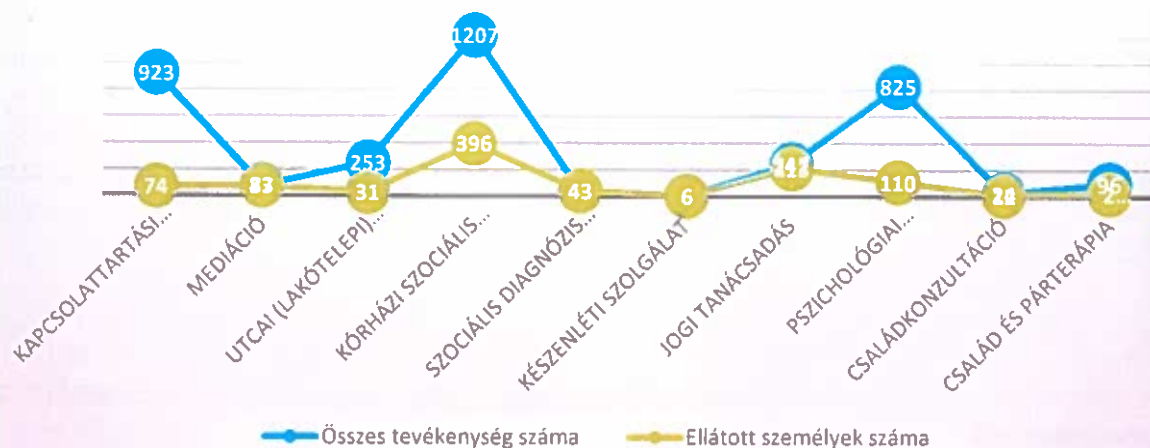
Az elmúlt évben a jogszabályi előírásoknak megfelelően a Központban biztosítottuk a speciális szolgáltatásokat az ügyfelek számára.

Speciális szolgáltatások statisztikai összesítő adatai

Tevékenység	Összes tevékenység száma	Ellátott személyek száma
Kapcsolattartási ügyelet	923	74
Mediáció	83	77
Utcai (lakótelepi) szociális munka	253	31
Kórházi szociális munka	1207	396
Óvodai és iskolai szociális segítő	5431	26481
Szociális diagnózis felvétele	43	43
Készenléti szolgálat	6	6
Jogi tanácsadás	242	213
Pszichológiai tanácsadás	825	110
Családkonzultáció	24	12
Család és párterápia	96	26
Összesen:	9133	27469

A speciális feladatellátás tekintetében a legtöbb elért kliens az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység esetében jelenik meg, melynek oka az oktatási-nevelési intézményekben folytatott közösségi szociális tevékenység szervezése. Ennek során szinte az egész intézmény a programba bevonásra került. A kórházi szociális munka során szintén magas számban kerülnek bevonásra a kliensek, akik elsősorban az egészségügyi személyzet jelzéseire kerülnek az ellátásba. Jogi és pszichológiai tanácsadásban részesülők száma jelentős. Továbbá azon kliensek jelennek meg a szolgáltatásainkban, akik életvezetési, családi működési zavarok és konfliktus kezelési problémákkal küzdenek, ők a mediáció, kapcsolattartás, családkonzultáció, család és párterápia szolgáltatásokat veszik igénybe.

Speciális feladatellátás

1. Jogi segítségnyújtás

2019. évben a jogi tevékenység, igazodva az új jogszabályi előírások okozta igényváltozáshoz, két fő szálon alakult. Egyrészt megmaradt a klasszikus, ügyfélközpontú jogi segítségnyújtás, másrészt ugyanakkor egyre intenzívebbé vált az intézményt érintő jogi kérdésekben történő közreműködés.

Az ügyfelek számára nyújtott jogi segítségnyújtást 2019. évben összesen 213-an vették igénybe. A leggyakoribb problémák – összhangban a korábbi évekkel – családjogi természetűek voltak. Továbbra is leginkább válás, szülői felügyeleti jog gyakorlásának rendezése, gyermektartásdíj mértékének megállapítása, valamint a szülői kapcsolattartások rendezése minősült a legáltalánosabb kérdésnek, melyekkel összefüggésben segítségért fordultak. A korábbi évekhez képest viszonylag magas számban jelentek meg a 62 évnél idősebb ügyfelek. Ők egy - az előző években felmerült kérdésekhez képest - új problémakört is hoztak magukkal: az örökösödéssel, hagyatéki eljárásokkal kapcsolatos kérdéseik miatt vették igénybe a jogi segítségnyújtást.

A fentieken túlmenően a különböző pénzügyi intézetek, követeléskezelők által kezdeményezett eljárásokkal összefüggésben kértek az ügyfelek segítséget, valamint kisebb számban kártérítési, munkajogi, büntetőjogi, különböző járadékokkal kapcsolatos hatósági eljárások-döntések miatt fordultak az intézményhez jogi segítségért, tanácsért.

Sajnálatos módon az ügyfelek megjelenése a nekik megadott időpontokban sok esetben nem valósult meg. Ennek köszönhető az, hogy nem egyszer akár csak a problémájuk felmerülését követő 2-3 héttel későbbre kaptak időpontot a szolgáltatás telítettsége miatt, illetve annak is, hogy sok esetben az ügyfelek csak hirtelen felindulásból jelentkeztek a szolgáltatásra, adott esetben többször is, azonban nem tartották olyan fontosnak az ügyet, hogy aztán ténylegesen meg is jelenjenek a felkínált időpontban. Ezzel azonban pont az a helyzet alakult ki, hogy miattuk nem lehetett közelebbi időpontot adni azon ügyfeleknek, akik valóban igénybe kívánták venni a szolgáltatást, esetenként rövid lejáratú határidős problémák miatt.

Az intézményt érintően érezhetően intenzívebbé vált a jogi jelenlét. Egyrészt az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679. számú rendeletének hatályba kerülése miatt az intézményi jogász látja el az ECSVGYK adatvédelmi felelősi feladatait is. Ennek keretein belül, már 2018-ban elkezdve, de még 2019-ben is azt folytatva, sor került az intézmény teljes belső szabályzatainak a felülvizsgálatára, illetve a jogszabályi környezet változásainak megfelelő módosítására. Továbbá a változásokról folyamatosan tájékoztatásra kerültek a munkatársak, több alkalommal is, valamint a változtatások megfelelő végrehajtása is ellenőrzésre került.

Ezzel együtt az intézmény által megtett feljelentések, fellebbezések elkészítése is az intézményi jogász feladatkörébe tartoznak – ezekből is több született meg az évben. Továbbá több szakmaközi konferencián, esetkonferencián és megbeszélésen is szükségessé vált a jogász jelenléte.

A jogszabály által kötelezően bevezetésre került óvodai-iskolai szociális segítő munkát támogatón is új, illetve korábbi visszatért feladatok jelentek meg. Egyrészt ismét

új lendületet vett a JogÉsz-program, melynek keretein belül több oktatási intézményben is sor került a program előadására, bemutatására- a visszajelzések alapján nagy sikerrel. Másrészről pedig elsősorban a szakmaközi konferenciákon, illetve az óvodai-iskolai szociális segítőkön keresztül, a nevelési-oktatási intézményekkel való szakmai együttműködés erősítése is megvalósult.

2. Pszichológiai tanácsadás

Az intézményünk saját pszichológusok alkalmazása mellett tudta biztosítani, szolgáltatását gyermekek részére. A személyi váltások mellett év végén egy főállású és két részmunkaidős pszichológus kolléga látta el a szolgáltatást.

Alapellátásból delegált kliensek

Az alapellátás keretében a gondozott gyermekek összes létszáma **65** fő volt. Az elvégzett ellátás két fő formája a diagnosztikus valamint a terápiás munka voltak. A terápia típusok közül a leggyakrabban alkalmazott forma a szupportív terápia volt, továbbá a serdülőkonzultációs technika, valamint tanácsadás is gyakran zajlott. Az ellátott esetekben a leggyakoribb probléma, amellyel jelentkeztek a viselkedésben, magatartásban megjelenő nehézségek, változások voltak, ezt követték a szorongásos tünetek, majd az iskolai-beilleszkedési problémák, és gyermeknevelési nehézségek.

Hatósági ellátásból delegált kliensek

A hatósági ellátás keretében gondozott gyermekek összes létszáma **45** fő volt. Az elvégzett ellátás ebben az esetben is főként két típusba volt sorolható, amelyek: a diagnosztikus folyamat, valamint az ezt követő terápiás munka. A jelentkezéskor a szülők által jelzett problémákat áttekintve elmondható, hogy a leggyakrabban előforduló nehézségek a magatartásbeli és viselkedésproblémák, valamint a szorongásos panaszok voltak.

3. Utcai szociális munka

2019-ban változások voltak az utcai szociális munka ellátása terén. Egy asszisztens kolléga mellett, egy kolléga osztott munkakörben látta el a feladatot. Ennek a munkának fő prioritása az Anikó u. székhelyen működő programok biztosítása volt.

3.1. Pénteki Sport Klub

Kéthetente pénteken a Kertvárosi Szakmai Egységben valósult meg.

Az esemény **18** alkalommal került megrendezésre, összesen **84** gyermek részvételével (halmozott adat), átlagosan 4-5 fős létszámmal zajlottak az események. A megrendezett Haloween napi rendezvényünkön **13** gyermek vett részt, a Sport programunkon, kihelyezett helyszínen Melinda Szabadidőparkban **16** gyermek mérte össze ügyességét és állóképességét.

3.2. Nyitott Ház

Nyitott Ház programunk lehetőséget biztosított az utcán kallódó gyermekeknek, hogy iskolaidő után minden szerdán, összegyűlhetnek, közösen játszhatnak, beszélgethetnek. Összesen **42** alkalommal valósult meg a program, melyen **169** gyermek vett részt (halmozott adat), átlagosan 3-4 gyermek részvételével zajlott a délután.

3.3. *Utcai felkereső munka*

Pécs- Kertváros és Belváros területén, alkalomszerűen valósult meg, melynek célja a csellengő gyermekek felkutatása és intézményi programokba való delegálása.

Az utcai felkereső munkát március végétől, november elejéig végezzük napközben.

4. *Kórházi szociális munka*

A kórházi Szociális munkás fő állásban látja el a tevékenységet, az intézmények közötti együttműködési megállapodás alapján.

4.1. *PTE KK Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika*

Az együttműködés jó a klinika dolgozóival, személyesen hetente két alkalommal (általában kedden és pénteken) egyeztetett a szociális munkás, de szükség esetén bármikor hívhatták is. A klinika részéről a fő kapcsolattartók a kórházi védőnők, illetve az osztályos főnővérek.

A kórházi szociális munkás felé a jelzések a kórházi védőnőtől, a főnővérektől és a jelzőrendszeri tagoktól érkeztek. A Klinika ellátási területe 5 megyéből (Baranya, Somogy, Tolna, Zala és Bács-Kiskun megye bajai körzete) áll. Ennek megfelelően sok a Pécsen és a Pécsi Járáson kívül eső ügy. Összességében elmondható, hogy sikerült jó kapcsolatrendszert kiépíteni a vidéki védőnőkkel, család- és gyermekjóléti szolgálatokkal és központokkal, valamint a gyámhivatalokkal.

2019. évben összesen **73** új esetben kellett intézkednie a kórházi szociális munkásnak. A **71** jelzett várandós anyából **20** fő volt fiatalkorú - közülük **8** nevelésbe vett fiatal. **18** várandós volt gondozatlan terhes. A jelzett esetek kapcsán **56** gyermek született a klinikán, **9** esetben más intézményben zajlott szülés, **8** esetben 2020 elején várható a szülés. **27** esetben történt ideiglenes hatályú elhelyezés, ebből **6** gyermek került az édesanyával közös elhelyezésre, **6** nevelőszülőhöz, **15** újszülött csecsemőotthonba. **18** esetben védelembe vétel javaslata mellett támogatta a gyermekjóléti szolgálat a gyermekek hazaadását, **5** esetben családbafogadás történt, **5** esetben alapellátás mellett került haza az újszülött. A kórházi szociális munkás egy esetben működött közre örökbeadásnál. Az örökbeadások közül csak azokkal az esetekkel dolgozott a szociális munkás, ahol korábban jelzés érkezett a területről, az ezen kívüli esetekben a kórházi védőnő és a BMGYK örökbefogadási tanácsadója működött közre.

A jelzések az osztályok mellett a jelzőrendszeri tagoktól érkeztek, többségében a gyermekjóléti alap és szakellátó munkatársaitól, illetve a kórházi védőnő felé a védőnői szolgálat munkatársaitól. Jó együttműködés alakult ki a megye másik két szülészeti osztályán dolgozó kórházi szociális munkással, kölcsönösen tájékoztatták egymást a másik területen is felbukkanható, vagy áthelyezett veszélyeztetett várandósokról. A Klinikán belüli jelzések személyesen történnek meg, sürgős esetben telefonon szólnak. A külső jelzések is általában telefonon történnek meg, írásos jelzés csak az anyaintézménytől szokott érkezni.

2019-ben **négy** esetben érkezett jelzés a klinika intenzív osztályáról nem gyermekvállaláshoz köthető ellátotról, ekkor a jelző tovább irányításra került a klinikai központ szociális szolgálatához.

A Gyermekklinikán működő Perinatális Intenzív Centrum, illetve a Szülészeti Klinikán működő Neonatális Intenzív Centrum 2018-as összevonása óta sajnos valós

férőhelybővítés nem történt, a nagy zsúfoltság miatt, 2019-ben többször érkezett sürgető jelzés a koraszülött gyermekek hazaadásával kapcsolatban. A pressziót főleg azokban az esetekben volt nehéz kezelni, ahol a gyermek nem volt otthonába bocsátható, viszont a szakellátás gondozási helyhiányra hivatkozva kért türelmet.

A Szülészeti Klinikán felmerülő főbb problémátípusok körébe, a gondozatlan vagy titkolt terhességek, a rossz szociális helyzetben élő anyák, a testi vagy pszichés betegséggel küzdő várandósok, a nem hazaadható gyermekek, a fiatalok kismamák, szökésben lévő nevelésbe vett várandósok és az örökbeadások tartoznak.

A jelzett problémákkal kapcsolatban minden esetben intézkedés történt. Minden alkalommal megkeresésre került a területileg illetékes védőnő, sok esetben a család- és gyermekjóléti szolgálat, a hatósági eljárást igénylő ügyekben a járási hivatalok.

A fiatalok várandósok esetében szerencsére 2019-ben már ritkán fordult elő az, hogy a szülés időpontjában sem volt tisztázva, hogy ki lesz a gyermek törvényes képviselője.

2019-ben 5 esetben fordult elő, hogy a gondozatlan várandós fertőzőbetegsége miatt izolálásra szorult. Ezekben az esetekben a probléma hátterében szerhasználat, prostitúció és hajléktalanság állt.

2019-ben 27 ideiglenes intézkedés történt. Az elhelyezések általában előre ismertek voltak, mert ezt jelezte a védőnő, vagy a családgondozó. Az édesanyáknak minden esetben a szociális munkás nyújtott tájékoztatást az ideiglenes hatályú elhelyezésről. Noha a gyermek kiemelésének a ténye a legtöbb esetben ismert már a váradósság ideje alatt a szülők számára, a családok azonban ekkor realizálják annak valódi tartalmát. Ennek a krízisnek a kezelésére nincsenek felkészülve a klinikán dolgozók, illetve nem is kompetenciája sem az orvosoknak, sem a szülésznőknek. A Gyermekvédelmi Központok jelzése szerint nincsenek szabad gondozási helyek még az újszülötteknek sem, így az elhelyezésre váró gyermekek a szükségesnél jóval hosszabb időt töltöttek a klinikán.

A kórházi szociális munkás a korábbi évekhez hasonlóan a „Család születik” című előadássorozaton kéthavonta előadást tart a leendő szülőknek a gyermekek után igényelhető ellátásokról.

A Szülészeti Klinikára érkező, de ott (általában méretproblémák miatt) fel nem használt ruhaadományok 2019-ben is a kórházi szociális munkáson keresztül kerültek továbbításra családok átmeneti otthonai, család- és gyermekjóléti szolgálat felé.

4.2. PTE KK Gyermekgyógyászati Klinika

A PTE Gyermekgyógyászati Klinikáján az ellátott 10 osztály mindegyike biztosít külön helyiséget igény szerint a kliensekkel folytatott tevékenységhez. Az osztályok mellett érkeznek jelzések a különböző ambulanciákról és gondozókból. 2 alkalommal érkezett jelzés gyermek ellátotról a Klinikai Központ más telephelyéről a Fogászati és Szájsebészeti Klinikáról. A klinika ellátási területe a Dél-Dunántúli régió (Somogy, Tolna, Baranya megye), de több szakterületen ennél nagyobb, akár országos ellátási területtel is bír.

2019-ben az intézményből 323 gyermek esetében kértek segítséget.

A 2019-es évben is jelzések kb. 40%-a (132 esetjelzés) a Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Osztályról érkezett. Az osztályon a team teljes jogú tagja a szociális munkás. Részt vesz a felvételek előkészítésében, kapcsolatot tart a társintézményekkel, szervezi a hazaadást és az utógondozást. A szociális munkás az osztályon részt vesz a napi viziteken, a csoportfoglalkozásokon, a betegfelvétel során

rögzíti a szociális anamnézist, az osztályt érintő esetekről referál a heti rendszerességgel csütörtök délelőttönként zajló esetmegbeszélő csoporton.

Az osztályon az elmúlt évben jellemző probléma volt a szakellátásból érkezett gyermekek elbocsátásnak a nehézsége. Ezek a gyermekek gyakran az szállításszervezési nehézségek miatt 4-5 nappal többet töltöttek az osztályon az indokolt időnél. Az országos szinten zajló átszervezések (speciális gyermekotthonok megszüntetése) hatására, több korábban kezelt gyermek került vissza normál lakásotthonba, ahol nem tudják biztosítani a számukra a megfelelő ellátást, így ők akár 2-3 hetente is visszakerültek az osztályra, illetve előfordult, hogy egy gyermeket 2 hónapon keresztül nem tudtak emittálni az osztályról emiatt. A nevelésbe vett gyermekek körül kialakult anomáliák miatt több esetben zajlott konzultáció az IJSz Betegjogi és Gyermekjogi képviselőjének bevonásával.

Az osztály munkatársai nyitottak az esetkonferenciákon, esetmegbeszéléseken való részvételre, 2019-ben 6 gyermek esetében kezdeményezett ilyen az osztály a klinikán, 7 esetkonferencián vett részt a kórházi szociális munkás a gyermekjóléti szolgálatok kezdeményezésére.

A fiatalok legtöbbször szuicid krízis miatt, illetve a kisebbek ADHD kivizsgálásra, gyógyszer be és átállításra érkeztek, jelentős számban vizsgálnak az osztályon magatartászavaros gyermekeket is, kamaszok esetén gyakori a serdülőkori krízis problematikája. A régióban csak az osztályon zajlik autizmus specifikus vizsgálat, mely a további fejlesztő lehetőségek meghatározása szempontjából a gyermekek számára nagy jelentőséggel bír a gyanú felmerülése esetén.

12 esetben érkezett jelzés a Gyermek- és Ifjúságpszichiátriai Szakambulanciáról, ahol Baranya megye gyermekeit látják el Pécs, a Pécsi Járás települései és Komló kivételével. Az itt dolgozó pszichológusoknál jelentős az igény, hogy folyamatos kapcsolattartás álljon fenn a gyermekvédelmi rendszer illetékes szakembereivel. Az ambulancián, kapacitástól függően van lehetőség családterápia igénybevételére.

A Neurológiai Osztályról 14 jelzés érkezett, 2 esetben érkezett rendőrségi bejelentést igénylő jelzés gyermekbántalmazás gyanúja miatt. A jelzések többsége tartósan beteg gyermeket nevelő családok élethelyzetbeli nehézségeiről, vagy a kezelési, gyógyszerelési utasítások be nem tartásáról szólt. 3 esetben zajlott krízisintervenció az osztályon dolgozó pszichológus és a kórházi szociális munkás közreműködésével súlyos állapotba került gyermek tartós elhelyezésének megszervezése kapcsán.

A Gasztroenterológiai Osztályról érkezett a második legtöbb jelzés 2019-ben (42 eset). A jelzések jórészt szülői elhanyagolásról, táplálási elégtelenség (pl. a szükséges diéta be nem tartása) és ennek hatására kialakult állapotokról, szülői együttműködés hiányáról érkezett. Organikus kivizsgálás során felmerült lehetséges abúzus miatt egy esetben történt rendőrségi bejelentés az osztály kezdeményezésére. A rendőrségi bejelentést igénylő esetekben a szülők tájékoztatása a kezelőorvos és a szociális munkás bevonásával zajlik, majd az írásbeli jelzést a klinika igénye alapján a szociális munkás teszi meg. Több esetben érkezett felkérés a területi szervezetektől (CSGYSZ, védőnői szolgálat), mely a beutalt gyermekek és szüleik együttműködésének megfigyelését kérte. A Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika Neonatális Intenzív Centrumában kialakult zsúfoltság miatt a Klinikai központ döntése alapján az osztályon lévő McDonalds Apartmanok igény esetén átadásra kerülnek a koraszülött gyermekek és szüleik számára. Az apartmanok adottságai miatt csak édesanyák vehetik igénybe ezt a szolgáltatást. 2 esetben okozott jelentős nehézséget a szabályozás, ahol a gyermek gondozását az édesapa tudta volna csak vállalni.

Az Intenzív Osztályról 2019-ben 12 esetben érkezett jelzés, a gyermekekkel folytatott munka az osztály jellegéből adódóan az áthelyezésük után más osztályokon folytatódott.

Az Onkohematológiai Osztályon a gyermekek felvételét követően a kórházi szociális munkás nyújt a szülő számára tájékoztatást a megváltozott élethelyzethez kötődő ellátásokról, szolgáltatásokról, igény szerint közreműködik az ellátás szervezésében. 2019-ben 19 újonnan diagnosztizált daganatos és hematológiai megbetegedéssel küzdő gyermek családjával vettük fel a kapcsolatot. Szerdánként „Pszichovizit” néven zajlik megbeszélés az osztályon dolgozó multidiszciplináris team (gyógyító és ápoló személyzet, pszichológus, kórházpedagógusok és a szociális munkás) bevonásával. A betegcsoport számára 2019-ben egy alkalommal egyhetes nyári napközis, 4 alkalommal 2 éjszakai táborozási és 4 hétvégén élményterápiás programot szerveztek melyen segítőként a kórházi szociális munkás is részt vett.

A Sebészeti Osztályról alacsony számú jelzés érkezett (2019-ban 7 gyermekről). A jelzett esetek háttérében mindannyiszor elhanyagolás vagy rossz bánásmód merült fel. Egy 2018-ban észlelt gyermekbántalmazási eset alapján készült prezentációban kérték a segítségét a szociális munkásnak. Az előadás a Magyar Gyermeksebész Társaság Ülésén hangzott el.

Az évben 27 esetben érkezett jelzés a Sürgősségi Osztályról. Az osztályon nagy számban fordultak meg addikciós problémával küzdő fiatalok, valamint jelentős az önkényes eltávozásból és a szülő elérhetetlenségéből adódó problémák. Az osztály jellegéből adódóan kiemelten fontos a kórházi szociális munkás jelenléte és a gyors elérés lehetősége. Több esetben igényelték a gyermek elbocsátását megelőzően még az osztályon történő kapcsolatfelvételt a szülővel és a társintézményekkel. A kórházi szociális munkással történt egyeztetésről szóló jelzés minden esetben bekerült a zárójelentésbe.

A „Mestyán Gyula Osztály” az endokrin, a nefrológiai és a fül-orr-gégészeti problémákkal küzdő gyermekek ellátását biztosítja. Az osztályról 6 jelzés érkezett a diabetes kezelésében való együttműködés hiányáról, vagy a betegség diagnosztizálására adott helytelen családi reakciókról, a nefrológiai betegségek esetén az elhúzódó kórházi kezelés és a betegséghez kötődő egyéb károsodások enyhítését célzó szolgáltatások megszervezése érdekében érkezett jelzés 8 esetben.

24 jelzés érkezett a Nyár utcai telephelyről, ahol az Infektológiai és Pulmonológiai Osztály működik. Ezekre az osztályokra utalták a legtöbb esetben a szociális indikációval érkezett gyermekeket. 7 esetben érkezett jelzés krónikus betegséggel küzdő gyermekek esetében az elhanyagoló szülői attitűdről a kontrollvizsgálatok elmulasztásáról, gyógyszereszedési utasítások be nem tartásáról és az ebből adódó állapotromlásról.

A klinika Ambulanciáiról és a szakgondozókból 28 jelzés érkezett, melyek általában a gyakran ismétlődő felvételekről, illetve preventív jelleggel a további kezelési szükségletek biztosítása érdekében érkeztek. A különböző szakgondozókból főként a kontrollvizsgálatokról való távolmaradást jelezték a szakemberek (19 esetben).

A 2019-es évben egy alkalommal kérték fel a szakápolók számára szervezett kötelező továbbképzési programsorozatban történő előadásra, melyek témája a gyermekvédelmi rendszer felépítése, illetve a jelzőrendszeri tagok feladata a gyermekbántalmazás esetében volt.

5. Kapcsolattartási ügyelet

A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása. Ezen tevékenységet beosztás alapján, az intézmény tapasztalt, konfliktuskezelésben járatos kollégái végzik, hétköznapi és hétvégén szombati napokon. Gyermekvédelmi közvetítő eljárást Intézményünk munkaidőben előre egyeztetett időpontban nyújt.

A közvetítői eljárásokban a speciális csoport vezetőjén kívül, mediátor végzettségű kollégák vettek részt. Az intézményünkben szerencsére magas a mediátor végzettséggel rendelkező szakdolgozó száma, ezért ezen eljárások lefolytatásának humánerőforrás korlátja nincsen.

5.1. Gyermekvédelmi közvetítői eljárás (mediáció)

2019-ben **34** közvetítői eljárásra kaptunk felkérést, a múlt évben szintén **34** közvetítői eljárás lebonyolítását vállaltuk.

A jogerős hatósági intézkedéssel érintett esetek száma **14** volt, amely egy része a védelemben vételen belül előírt konfliktuskezelés, másik részük a kötelező közvetítői eljárás keretében kerültek ellátásra.

83 esetben végeztünk tevékenységet (interjú vagy tárgyalás), melyet szükség esetén az eljárás során több alkalommal megismételtünk, segítettük a konfliktushelyzetek oldását.

A közvetítői eljárások közül **16** esetet zártunk le sikeresen. Az 50% körüli eredmény reális, hiszen az ügyek jelentős számánál a felek motivációja csak részben volt meg, és évek óta pereskedő, megegyezni képtelen felek esetében is tettünk kísérletet, hogy egyezség aláírásával rendeződhessen az eljárás.

A munkavégzés 2019-ben elsődlegesen a Központban történt, szükség esetén, a telephelyeken is végeztünk közvetítői tevékenységet.

A munkavégzésnél problémát jelentett a Központ tárgyalásra alkalmas helyiségek szűkös volta miatt. Ezeket a helyzeteket a jövőben is más telephelyek bevonásával tudjuk kezelni.

5.2. Kapcsolattartás/Kapcsolatügyelet

A Kapcsolatügyelet a hétvégén, két helyszínen, szombati napon 9-13 óra között állt az ügyfelek rendelkezésére 2019-ban, a Pécs, Megye u. 22. sz. alatti Kistérségi telephelyen, és a Pécs, Anikó u. 5. sz. alatti Központban. Ezen felül a többi Pécsi telephelyeken hétközben is biztosítottak kapcsolattartásokat és gyermekek átadását is koordinálták.

2019. évben **73** gyermek kapcsolattartására került sor kapcsolatügyeleten (az előző évben **75** gyermek volt), de a tevékenységek száma növekedett **923** (előző évben **835**) megvalósult kapcsolattartási alkalmat jelent.

Ennek egyik oka, hogy sokkal többször szabályozott intézményünkbe a gyámhivatal, bíróság, heti, vagy akár hetente többszöri találkozást biztosító felügyelt kapcsolattartásokat, főleg csecsemőkorú gyermekek esetében.

Ez utóbbi miatt, bár a gyermeklétszám nem, de a szolgáltatás igénybevétele növekedett. Az elmúlt év tapasztalata, hogy az intézmény kollégáit emelkedő számban kéri fel tanúvallomás tételére bírósági eljárások során. A kapcsolattartások során a konfliktuskezelésekkel próbálnak segíteni az ügyfeleknek, de a problémák megoldatlan, évek óta fennálló volta miatt kell ezen eljárásokban a kapcsolattartó kollégáknak részt venni.

Az igények folyamatos növekedése következtében folyamatos egyeztetésekkel és a folyamatban lévő kapcsolattartások szakmai segítségével (kapcsolattartási szint növelésével) próbáltuk rendezni. A gyámhivatallal hatékony az együttműködés, melynek eredményeképpen azon ügyek, amelyek nem igénylik a kapcsolattartási ügyelet segítségét, kivezetésre kerültek, és kerülnek. Az intézményen belül sok, tapasztalt, a kapcsolattartási probléma megoldásában járatos kolléga, és ezért tudták a kapcsolattartások magas számát ellátni. A két telephelyen már évek óta elérték a kapcsolattartások számában az infrastruktúra maximális kihasználtságának fokát, ennek a helyzetnek a kezelése napi feladatot jelentett és jelent jelenleg is.

6. Készenléti ügyelet

Telefonon történő segítségnyújtás, munkaidőn túl és hétvégén. A készenléti szolgálat egy állandóan hívható, közismert telefonszám biztosításával került megszervezésre. A telefonra 6 esetben érkezett be olyan hívás, amely beavatkozást, segítséget igényelt.

7. Családterápia –családkonzultáció

A családterápia az egyetlen olyan speciális szolgáltatás, amelyet vásárolni kellett, mivel családterapeuta végzettségű munkatárs nem állt rendelkezésre, ill. folyamatban van a szükséges végzettség megszerzése.

A pár- és családterápia egy olyan rendszerszemléletű terápiás irányzat, amely a személyek közötti kapcsolati összefüggések megfigyelése, megértése által a család egészének működésére koncentrálnak. Bármely családtag, vagy családtagok esetén merül fel probléma, az a család többi tagjára is valamilyen módon hatással van.

Párkonzultáció, párterápia esetén a pár mindkét tagja; míg családkonzultáció, családterápia esetében akár több generáció is jelen lehet az üléseken. Az első interjú során a terapeuták (kettős terápiás vezetés) és a résztvevő felek közösen megfogalmazzák a családterápiás célt, megállapodnak az ülések számában.

A további üléseken a családterápiás módszer közül a pár, család által hozott nehézség megoldására legmegfelelőbbeket alkalmazzák a terapeuták, hogy elősegítsék a közösen megfogalmazott cél elérését.

Az ülések időtartama 60-90 perc, mivel az összes családtag interakcióit figyelik a terapeuták. Egy pár- és családkonzultációs, terápiás folyamat hossza 6-25 ülés között mozoghat a probléma természetétől függően. A lezárás után „utánkövető” ülésekre is sor kerülhet, ha igény van rá.

2019-ben 15 család delegálása történt meg. A családkonzultáció 24 alkalommal valósult meg az elmúlt évben, családterápiára 96 esetben került sor.

8. Szociális diagnózis

A 2019. 01.01.-től kötelezően ellátandó, Család- és Gyermekjóléti Központhoz tartozó feladat, melyet a szociális diagnózist készítő esetmenedzser lát el.

Szt.64/A. Gyvt. szerinti család- és gyermekjóléti központ a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján elkészíti az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat meghatározó szociális diagnózist.

A szociális diagnózis célja, az egyén szociális helyzetének felmérése, a szükségletei meglétének vagy hiányának megállapítása, valamint a szükséges szolgáltatási elemek és szolgáltatások beazonosítása.

A 2019-es év folyamán 43 diagnózis készült. Az Intézménynél készült diagnózisok tekintetében egyértelműen elmondható, hogy a családsegítő/esetmenedzser kollégák leginkább a már gondozott eseteik kapcsán egy új szolgáltatás igénybevétele vagy a gondozási folyamat során egy - egy elakadás esetén kérik a szociális diagnózis felvételét.

A diagnózis felvétele a kliens önkéntességén alapul, a delegált ügyfelek negyede még iratokkal is igazolta jövedelmét, betegségeit és a strukturált interjú mentén készségesen válaszolt a feltett kérdésekre. A 43 felvett diagnózis egyszeri találkozás alkalmával készült el, melyek egy -két órát vettek igénybe, természetesen az ügyfelek előzetes tájékoztatását követően. A diagnózis felvételének helyszíne tekintetében elmondható, hogy fele-fele arányban készült diagnózis a delegált ügyfelek lakóhelyén, illetve a lakóhelyéhez legközelebb található telephelyen. Az interjúk online rögzítése (adatlap, kérdőív, gyermek kérdőív, értékelőlap) is körülbelül egy – két órát vett igénybe, hiszen ügyelni kell arra, hogy az interjú alatt elhangzottak a legpontosabban legyenek dokumentálva. Az értékelőlap kitöltése esetén segítségnek bizonyult az online felületen már előre rögzített és ilyen formában kiválasztható problémák vagy szolgáltatások fajtája, de ennek bővítésére is nagy szükség lenne.

Szociális diagnózis, mint új szolgáltatási forma témában több tájékoztatóra is sor került, az intézménynél dolgozó kollégák, valamint a külső szakemberek számára. A 2019-es év folyamán **három** belső szakmaközi megbeszélésre is sor került, melyre a meghívottak szép számban el is jöttek, a hatékonyabb együttműködés és a további közös munka kapcsán több intézmény látogatására is sort kerítettünk, voltak olyan intézmények, akik jelezték, hogy szükségesnek tartják az intézményeikben történő tájékoztatást is a témában. Ezek a személyes találkozások, szakmai fórumok, a közös gondolkodás, a probléma megoldásának keresése pozitívan hatottak a különböző munkafolyamatokra.

A szociális diagnózis készítő feladata többek között, hogy a szociális és nem szociális szolgáltatókról, szolgáltatásokról adatbázist készítsen, ehhez is az év folyamán folyamatos volt az információk gyűjtése. Ebben a témában nehézségként róható fel, hogy ehhez egy egységes adatbázis minta nem készült el, hogy ennek alapján a járásokban tevékenykedő szociális diagnózist készítő esetmenedzserek egy egységes országos adatbázist készíthessenek.

Az elmúlt egy év tapasztalatai alapján elmondható, hogy különböző felületeken (ez kiterjed, mind az írott, mind a szakmai műhelyek, és a tájékoztatók során elhangzottakra is) kevés a hasznos információ ebben a témában, illetve bizonytalan, hogy a szociális diagnózis egyes szegmensei (KENYSZI vezetése, adatvédelem) hogyan is alakulnak, ezek a területek jelenleg központi fejlesztés alatt állnak. A szakmai műhelyeken való részvételek alapján pedig egyértelmű, hogy sokan a szakmában dolgozók közül sincsenek tisztában a szociális diagnózis létjogosultságáról és annak, a további lehetséges gondozási folyamatba beépülő részéről, amely segítheti, megkönnyítheti, a családsegítők / esetmenedzserek munkáját. A szociális diagnózis készítőnek egy nagyon fontos feladata, hogy a jelzőrendszeri koordinátorral együttműködve, az adott járásban megtalálható szakmába tevékenykedő szolgáltatási palettáról hiteles és hatékony, együttműködő képet alkosson.

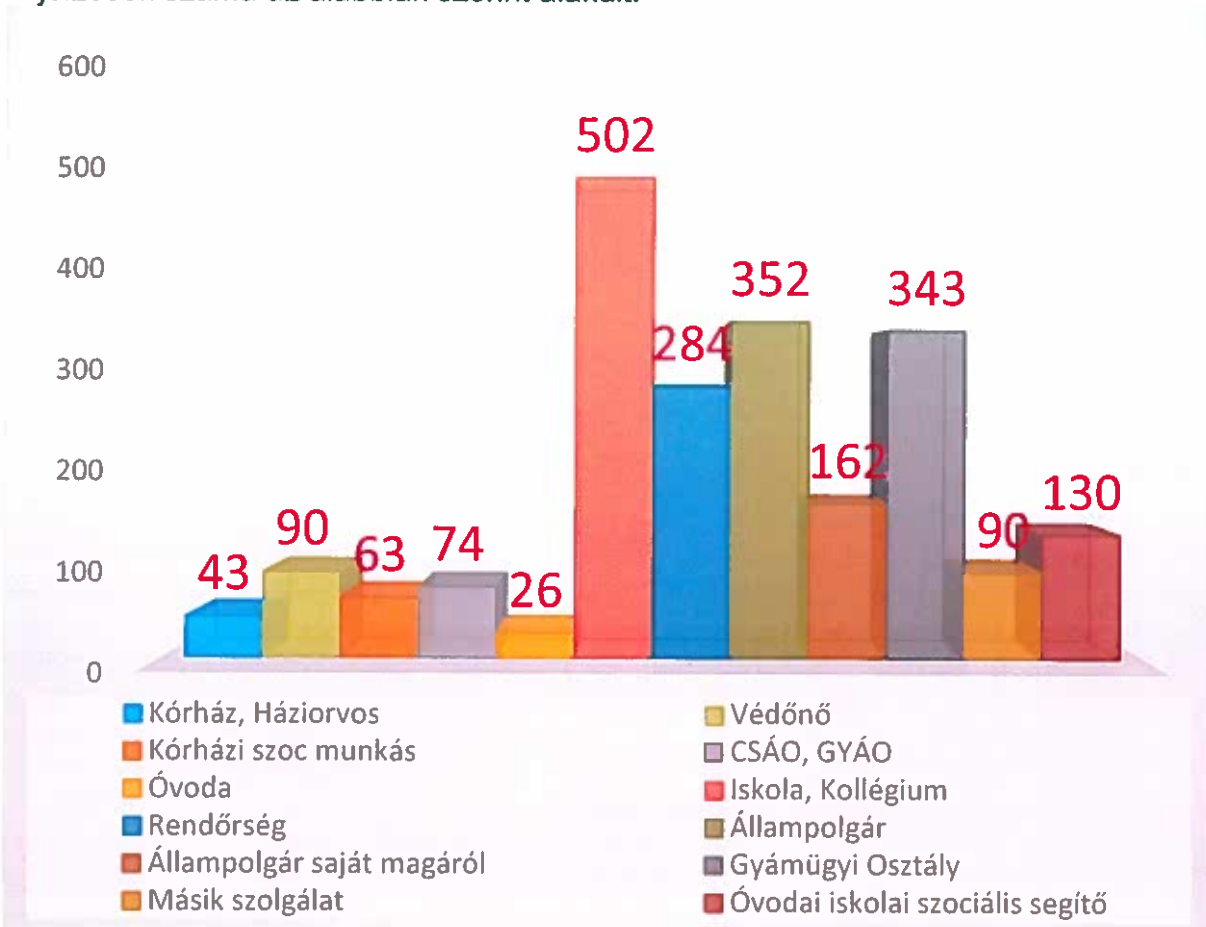
9. Jelzőrendszeri tanácsadás

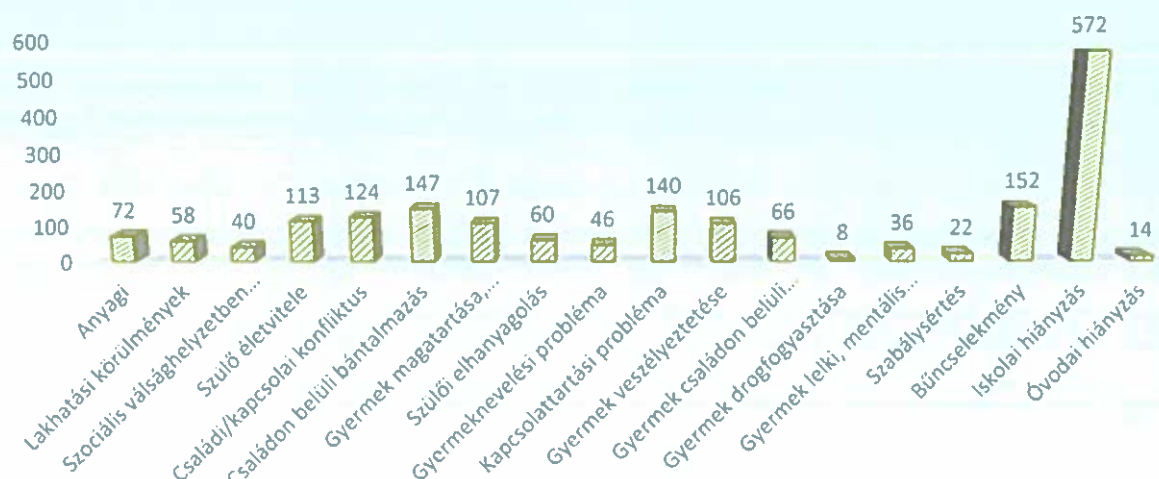
Az Intézmény szakmai működésének alapja a jelzőrendszer működtetése. 2020. február 13-án tartották meg éves szakmai tanácskozásukat a 2019-es év értékelésére vonatkozóan.

Az éves szakmai tanácskozáson törvényi áttekintést nyújtottak a jelzőrendszeri tagok számára, ismertették a jelzésekkel kapcsolatos legfontosabb információkat, a 2019-es év statisztikai adatait, az intézmény jelzőrendszerrel kapcsolatos tapasztalatait, valamint az együttműködés javításának lehetőségeit. A tanácskozás során a résztvevők tájékoztatást kaptak az intézmények szolgáltatásairól, az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységről, illetve a jelzőrendszeri tagokat érintő törvényi változások következményeiről. Mindemellett bemutatásra került a fogyatékosságügyi tanácsadó (NFSZK), aki előadásában a Pécsi Információs és Koordinációs Pont felépítése és működése vonatkozásában adott információkat.

A szakmai tanácskozáson 150 fő jelent meg a jelzőrendszeri tagok közül. Az éves szakmai tanácskozásra évről-évre nagy számban jelennek meg a téma után érdeklődő jelzőrendszeri tagok, ami a jelzőrendszeri együttműködés folyamatos fejlődését mutatja. Az Intézményhez a 2019-es évben 2296 írásos jelzés érkezett, amely enyhe növekedést mutat a 2018-ban érkezett jelzések számához képest. A szóban történő jelzések vonatkozásában a törekvés és a kérés az, hogy annak írásos megerősítése megtörténjen. A Tapasztalatok szerint még a tavalyi évben is többször előfordult, hogy a jelzést tevők írásban árnyaltabban, finomabban írták le a problémákat, mint ahogy azt szóban elmondták.

A jelzések száma az alábbiak szerint alakult:

A jelzések száma a problématípus szerinti felosztásban a tárgyévben

A legmagasabb számban az iskolai hiányzások jelentek meg a jelzésekben, ezt követi valamilyen bűncselekmény, majd a családon belüli bántalmazásos esetek, ezt követi a kapcsolattartási problémákból adódó jelzés. Megállapítható, hogy az iskolai hiányzástól eltekintve a jelzések jelentős része a diszfunkcionálisan működő családok ügyében érkeztek.

Megtett intézkedések a jelzőrendszeri tevékenység hatékonyságának növelésére

- Az esetkonferenciák és esetmegbeszélők hatékonyan tudnak javítani a jelzőrendszeri tagokkal való munkakapcsolaton, a 2019-es évben 220 alkalommal tartottunk esetkonferenciát, és 11 alkalommal esetmegbeszélést. Az esetkonferenciákon, esetmegbeszéléseken és az esetkonzultációkon nagy hangsúlyt fektetünk a jelzőrendszeri tagok bevonására és a szükséges feladatok szétosztására a család segítése során.
- A szakmaközi megbeszélésekre és a személyes konzultációkra továbbra is nagy hangsúlyt kell fektetni az intézmény valamennyi szakmai egységében, melyekre a 2019-es évben is sor került, különböző tematikákkal, melyek a következők voltak: A jelzőrendszer működése; a jelzések megtételének módja; a jelzések szükséges tartalmi elemeinek ismertetése; veszélyeztetés-elhanyagolás-bántalmazás a gyermekvédelem aspektusából; iskolai konfliktusok pedagógus-gyermek-szülő viszonylatában; szerhasználat, várandósság, prostitúció, valamint a bántalmazás, családon belüli konfliktusokat generáló hatásait jártuk körbe a prevenciós megoldásokat előtérbe helyezve. A témákat sok esetben az aktuálisan felmerülő problémák alapján határoztuk meg.
- Szükség esetén intézményünk munkatársai szakmaközi egyeztetéseket szerveztek (pl. óvodákkal, iskolákkal). A szakmaközi egyeztetéseken a szakemberek konzultáltak az intézmények közötti együttműködés lehetőségeiről, a jelzőrendszerrel kapcsolatos gyakorlati kérdésekről, illetve intézményünk speciális szolgáltatásairól.
- Mind az éves szakmai tanácskozáson, mind pedig a szakmaközi megbeszéléseken nagy hangsúlyt fektettünk az írásos jelzések fontosságára, ezek formai követelményeire. Emellett tájékoztatást adtunk a jelzőrendszeri tagoknak a zártan kezelendő jelzésekkel kapcsolatos tudnivalókról. A jelzések

preventív jellegéről minden szakmai fórumon tájékoztattuk a jelzőrendszeri tagok képviselőit.

- A pécsi járás területén lévő észlelő- és jelzőrendszeri tagokról a jelzőrendszeri tanácsadó elkészített egy komplex címlistát, melyet – a szociális diagnózist készítő esetmenedzser segítségével – folyamatosan frissít.

Az észlelő- és jelzőrendszeri tanácsadó részt vett továbbá minden olyan intézménnyel kapcsolatos szóróanyag, promóció készítésében és lebonyolításában, szakmaközi egyeztetésen, melyek a jelzőrendszer tagjaival való együttműködést, kapcsolattartást, tájékoztatást segítették elő.

10. Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

A 2019-es évben 29 fő óvodai és iskolai szociális segítővel 124 köznevelési intézményt (tagintézményekkel együtt) látott el az Intézmény. Ez azt jelentette, hogy 2019. év végéig 26.706 fő gyermeket értek el a 2018. szeptemberében indult új szolgáltatással Pécs városában és a hozzá tartozó kistérségi agglomerációban.

Az elért intézmények közül óvodai ellátást 52 intézmény, általános iskolai ellátást 30 intézmény, középiskolai ellátást 11 intézmény és kollégiumi ellátást 1 intézmény esetében nyújtottak, ezen felül 11 köznevelési intézményben dolgoztak, ahol vegyes köznevelési forma működik. Elsősorban az egyházi, nemzetiségi és alapítványi fenntartású intézményekre jellemző, hogy valamennyi életkor számára biztosítanak nevelési-oktatási ellátást az óvodától a középiskoláig.

Együttműködés a köznevelési intézményekkel

A 2019-es év a bevezetés évének számított az óvodai és iskolai szociális segítés szolgáltatásában.

Az együttműködésről általánosságban elmondható, hogy változatos, még alakulóban van. Azokban a köznevelési intézményekben, ahol az intézmény vezetője nyitott és elfogadó az új szolgáltatás iránt, ott nagyon könnyen beilleszkedtek a szociális segítők a köznevelési intézmény mindennapjaiba, tevékenységeibe. Azokban az intézményekben, ahol tartózkodó az intézmény vezetése a külső szolgáltatással kapcsolatban, ott lassabban zajlik le a folyamat. Vannak olyan köznevelési intézmények, melyekben a halmozott problémákkal küzdő gyermekek miatt terheltek az intézmény dolgozói. Itt nagyobb arányban jelenik meg a szociális segítés iránti igény.

Összességében azonban elmondható, hogy a bevont intézmények valamennyi vezetőjével sikerült megállapodást kötni a munka feltételeiben, a munkatárs kompetenciáiban és jogosultságaiban és valamennyi intézmény tekintetében elindult a szakmai szolgáltatás.

Az együttműködést erősítette, hogy év elején lehetőség nyílt a Pécsi Tankerületi Központ Igazgatójának támogatásával arra, hogy az igazgatói értekezleten, pár percben tájékoztatást kaptak az iskola igazgatók a szolgáltatás lényegei elemeiről.

Ugyanez a lehetőség adódott a későbbiekben az önkormányzat által fenntartott óvodák tekintetében is. Ezen felül szükség esetént személyes konzultációt, egyeztetést biztosítottak az érintett vezetőknek egy-egy problémás kérdésben.

2019. novemberében egy online kérdőív került kiküldésre valamennyi köznevelési intézménybe. Az online kérdőív célja az volt, hogy visszajelzést kapjon az Intézmény a szolgáltatás köznevelési intézménybe történő beépüléséről, működéséről és hasznosságának megítéléséről. Visszajelzést kértek a problémaként felmerült kérdésekről, illetve a pozitív megerősítésre is szükség volt ahhoz, hogy mérlegelni

lehesse a szükséglet és kínálat egyensúlyának helyességét, a szükséges módosítás megtételét.

Tevékenységi körök a köznevelési intézményekben

Az óvodai és iskolai szociális segítők valamennyi köznevelési intézményben egyéni, csoportos és közösségi tevékenységet végeznek.

Egyéni tevékenység keretében gyermekekkel, szülőkkel és pedagógusokkal egyaránt biztosítottak a szociális segítők tanácsadást, konzultációs lehetőséget, segítő beszélgetést, pályaorientációs tanácsadást. A szociális segítő hosszú gondozási folyamatot nem végez. Pár alkalmas tanácsadás keretében felméri, hogy fennáll-e gyermekét veszélyeztető tényező. Amennyiben igen, jelzési kötelezettsége miatt jelzést tesz a gyermek veszélyeztető körülményeiről az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálat irányába. A szociális segítők a 2019-es évben 173 esetben tettek jelzést.

Egyéni tevékenységet a szociális segítők 3.730 alkalommal végeztek 2.251 fő gyermekkel.

A csoportos tevékenység folytatására nagy igény mutatkozik, elsősorban az iskolákban. 1.344 alkalommal 9.970 fő gyermeket vontak be a szociális segítők különböző csoportos tevékenységbe.

Néhány csoportos tevékenység:

Önismereti csoportfoglalkozások kamaszoknak; bullying csoportfoglalkozás a közösségekben történő kortársbántalmazás megelőzésére, kezelésére; pályaorientációs csoportfoglalkozás; érzékenyítő órák megtartása igény szerinti témákban; közösségfejlesztő csoportfoglalkozások;

BTM csoportfoglalkozás (szocializáció és empátiafejlesztés); készségfejlesztő csoportfoglalkozások (kommunikáció, empátia, szolidaritás); cyber bullying prevenció csoportfoglalkozás; társasjáték klub.

Tematikus szülő klubok igény szerinti témákban több köznevelési intézményben indultak.

A szociális segítők pedagógusok kérésére óralátogatásokat/csoportlátogatásokat tesznek, ahol megfigyelnek egy-egy jelzett gyermeket, vagy egy egész közösséget. A megfigyelés után a szociális segítők célzott közösségfejlesztő csoportfoglalkozást tudnak megvalósítani.

Óvodákban a „Nyugi Óvi” program egyre szélesebb körben kapott teret. E program kidolgozásra került az általános iskolásokra és a középiskolásokra vonatkozóan, melyre egyre nagyobb igényt tartanak a pedagógusok a kortárcsoporton belüli konfliktushelyzetek megoldására.

A szociális segítők közül többen kiképződtek a „Békés Iskolák” Programra, melyet egyre több köznevelési intézményben lehet alkalmazni.

Közösségi tevékenységet önállóan nem kezdeményeznek a szociális segítők, de mind az óvodákban, mind az iskolákban aktívan részt vesznek a közösségi programok szervezésében és kivitelezésében. A 2019-es évben 357 alkalommal 14.139 gyermek bevonásával vettek részt valamely közösségi rendezvényen.

Képzések

A szociális segítők megragadnak minden olyan alkalmat, mely lehetővé teszi, hogy fejlesszék tudástárukat, hogy hasznos szakemberek legyenek a köznevelési intézményekben.

II. Gyermek Átmeneti Otthona

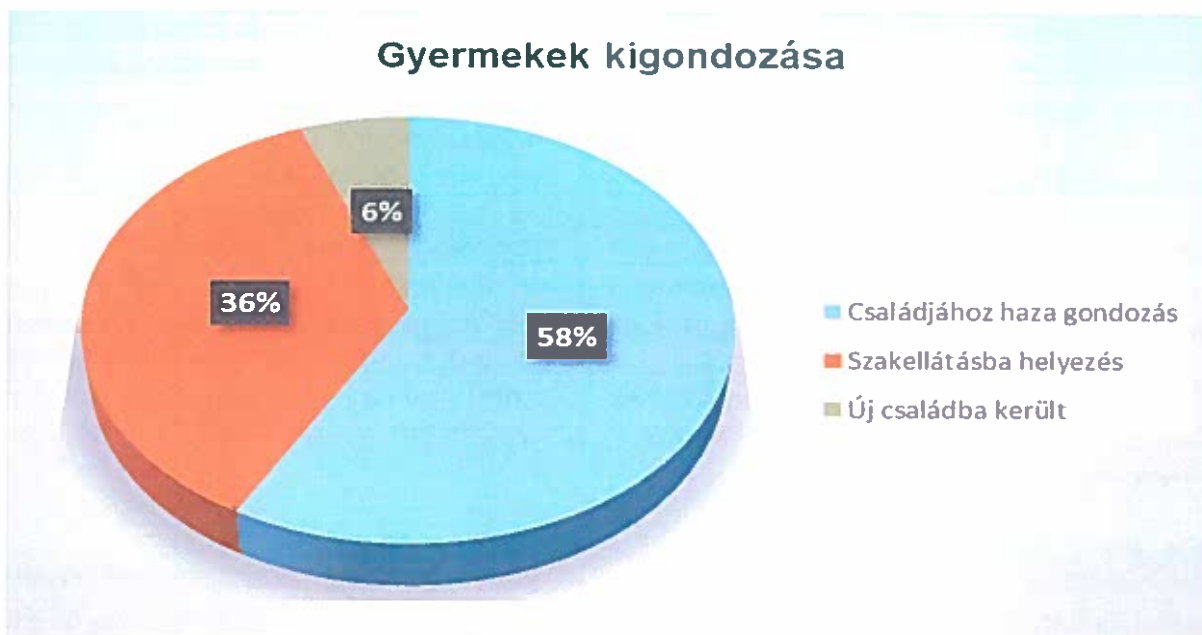
Az adott évben, az ECSGYK Gyermek Átmeneti Otthonában összesen 31 gyermek és 3 szülő számára volt biztosított a teljes körű ellátással az átmeneti gondozás.

A szülők gondozási-nevelési képességének elégtelensége, a szülő akadályoztatása miatt krízishelyzetbe került fiatalok rövidebb-hosszabb ideig tartó gondozását, nevelését, társadalmi beilleszkedését segítették elő azzal, hogy számukra családpótló gondozást - nevelést nyújtottak.

Az elmúlt évben 25 új gyermek került gondozásba, valamint 3 szülő került elhelyezésre. Az otthon telítettsége 60%-os volt.

Az ellátottak nagy része továbbra is a kamaszkorosztályból került ki. Bekerülési okként elsősorban ebben az évben a gyermek magatartási problémái, szülők megromlott egészségi állapota, szenvedélybetegsége, valamint szülői bántalmazás szerepeltek.

Az ellátott gyermekek 58 %-a visszagondozásra került saját családjukba, 36 %-uk szakellátásba, 6 %-uk új családba került (családba fogadással).

A Gyermek Átmeneti Otthonában a szakmai létszám törvényileg megfelelő, az itt dolgozók munkáját 4 önkéntes segítő segítette.

Az elmúlt évben a gyermekjogi képviselő nem látogatta az intézményt. A gondozottak panaszjogukkal az otthon munkatársainál éltek. Az adott problémát minden esetben sikerült megoldani.

Az ÁNTSZ általi ellenőrzésre 2019. második felében került sor. Az otthonnal szemben szakmai kifogást nem emeltek.

2019. októberében Érdekképviselői Fórumot tartottak. A Házirend módosítására került sor, valamint az otthon ellátottságát, az ellátás színvonalát értékelték. A Fórum tagjai mindkettőt megfelelő színvonalúnak értékelte.

A hétköznapi munkavégzéshez minden a munkát segítő berendezés, eszköz rendelkezésre állt.

Szakmai munka alapja az otthon szakmai programja, kiemelt területei az előző évhez képest nem változtak:

- Gyermekjogi nevelés: gyermekjogi ismeretek tanítása a Kiskompasz módszertani csomag felhasználásával.
- Szociális kompetenciák fejlesztése: Cool-törvényei – szociális készségfejlesztő tréning, a társas kirekesztettség csökkentése és önvédelmi stratégiák gyermekek számára - szakmai anyaga alapján.
- Prevenció a szenvedélybetegségek megelőzésére
- Miért tennéd? – bűnmegelőzési program
- Erkölcsei nevelés a biblia tanításai alapján.
- Tanulásegítés
- Játszunk együtt! - Játshóház, pénteki játékhóra.
- Meseterápia
- Önismereti, konfliktus kezelő, indulatkezelő játékok
- Illemtan

A gyermekek pszichés megsegítése, személyiségük fejlesztése, a szabadidő hasznos eltöltése különböző foglalkozások keretében zajlott. Ezek egyéni segítő beszélgetések, csoportterápia, közösségi programok voltak. Naponta csoportépítésre szánt időben, tanóra előtt vagy után csoportfoglalkozás - hétvégén délutáni foglalkoztatás - keretében zajlottak. Átlagosan egy időben 5-6 gondozott részesült rendszeresen személyiségüket fejlesztő, egyéni és csoportos foglalkozásban. 2019-ben alkalomszerűen játszóházat szerveztek, naponta a gyermekek szabadidejében különböző játszóházas jellegű foglalkozásokat tartottak. A szabadidő hasznos eltöltésében az elmúlt évben továbbra is a Gyermekjóléti Szolgálat - és Központ Uránvárosi Belvárosi és Meszesi Szakmai Egység által szervezett programokon vettek részt, illetve Pécs város adta programokkal éltek. A gondozott gyermekek számára minden évben megtartották a vallási ünnepeket, a Farsangot, és minden gyermek születés és névnapjáról megemlékeztek. Évente egy alkalommal a Karácsonyi ünnepség keretében együtt ünnepeltek a gondozott gyermekek a szüleikkel, nevelőikkel és segítőikkel.

Prevenció, szabadidős tevékenység

A gyermekek az otthon munkatársai szervezésében 2019 nyarán a siklósi strandon, pécsi Hullámfürdőben fürdöztek, voltak moziban, színházban, állatkertben, Tettyén és játszótéren jártak. 2019-ben az Erzsébet – táboros gyermekek számára biztosítottak helyszínt.

Az Intézményhez sok adomány érkezett - ruházat, játékok - amiből minden gondozott részesült.

A GYÁO kapcsolatot tart minden gondozott gyermek érdekében a gyermek oktatási intézményével, a mentális gondozásra szorultak érdekében az ECSGYK pszichológusaival, a Gyermek-és Ifjúságpszichiátriai Szakrendelés és Gondozóval, az ECSGYK többi szakmai egységének családsegítőivel, esetmenedzsereivel, a Gyermekklinika pszichológusaival, a BMGYK Szakértői Bizottságával, a gyermek bölcsődéjével, óvodájával, BÁZIS, INDIT Közalapítvánnyal, Pécsi Rendörkapitánysággal, Pécsi Járási Hivatal Gyámügyi Osztályával.

A szülőcsoport a nyári időszaktól eltekintve havi egy alkalommal ült össze, alkalmanként öt-hét szülő jelenlétével. A szülők elmondása szerint, gyermekneveléssel kapcsolatos kompetenciájukban, társas készségeikben,

gyermekükhez való hozzáállásukban változtak, fejlődtek. Az előző gyermekcsoportokból is vannak visszatérő szülők.

Minden bekerülő gyermek esetében az érintett szakemberek bevonásával esetmegbeszélő csoportot tartottak.

Az otthon jó kapcsolatot ápolt a gyermekek szüleivel, családsegítőjével, esetenként szociális szolgálatával. A szülők változó időpontokban a szakemberek 3-4 heti rendszerességgel látogatták a gyermekeket. A sikeres együttműködés eredményeképpen pozitív visszajelzéseket érkeztek arról, hogy a gyermekek magatartásában pozitív változás érzékelhető, életvezetési nehézségeik csökkentek.

A GYÁO-ban működő szakmai Team két heti rendszerességgel tart megbeszélést. 2019-ben is részt vettek az ATOSZ Egyesület tevékenységében, amely három alkalommal biztosított lehetőséget az átmeneti gondozásban dolgozó szakemberek számára a szakmai fejlődésre és konzultációra.

III. Család-és Gyermejjóléti Szolgálat

Általános és speciális segítő szolgáltatás, mely a szociális munka módszereinek és eszközrendszerének felhasználásával az egyének, családok, közösségi csoportok jólétének elősegítésére, szociális, mentálhigiénés problémák, krízishelyzetek megelőzésére, kezelésére irányul, elősegítve fejlődésüket, szociális környezetükhöz való alkalmazkodásukat, életvezetési képességeiknek megőrzését. A családsegítő feladata a kliens problémamegoldó és kezelő képességének erősítése, képessé téve a klienseket a rendelkezésre álló segítő szolgáltatások, erőforrások önálló mozgósítására.

Szolgálat tevékenységének megszervezése

A pécsi ellátási területen a székhelyen /Kertvárosi Szakmai Egység; Pécs, Anikó u.5./ és két telephelyen /Meszesi Szakmai Egység; Pécs, Hársfa u. 154.; Belvárosi-Úránvárosi Szakmai Egység; Pécs, Tüzér u.7./ történik a feladatellátás. A Kistérségi Szakmai Egység a Pécs, Megye u. 22. sz. alatti telephelyen került elhelyezésre, melyen felül még 3 vidéki /Görcsöny, Hársfa u.31.; Kővágószőlős, Újtelep 7.; Orfű, Széchenyi tér 1./ telephelyen történik a feladatellátás biztosítása.

Család-és Gyermejjóléti Szolgálat ellátási területe (39 település)

Lakosság száma: **175.558 fő**, ebből Pécs: **146.581 fő**

Ellátott települések

Abaliget, Aranyosgadány, Áta, Bakonya, Berkesd, Birján, Bogád, Bosta, Cserkút, Egerág, Ellend, Görcsöny, Gyód, Husztót, Keszü, Kisherend, Kovácsszénája, Kozármisleny, Kökény, Kővágószőlős, Kővágótöttös, Lothárd, Magyarsarlós, Nagykozár, Ócsárd, Orfű, Pécs, Pécsudvard, Pellérd, Pereked, Pogány, Regenye, Romonya, Szalánta, Szemely, Szilágy, Szilvás, Szőke, Szökéd.

Területi sajátosságok Pécssett, szakmai egységek/városrészek szerint

Belváros-Úránváros

Belvárosi-Úránvárosi Szakmai Egység illetékességi területének lakossága kb. 70.000 fő. Lakossága, társadalmi összetétele szempontjából színes. Úránvárosra jellemző, hogy Pécs városának leginkább előregedő városrésze. Lakhatás szempontjából

éppúgy jellemző a komfort nélküli lakás és kiskertes terület, mint a lakótelepi vagy villasori környezet. Az uránvárosi városrész specifikumának köszönhetően, családi összetétel szempontjából az átlagosnál magasabb az egyedül élők aránya, de a gyermekes családok többségében mindkét szülő jelen van. Az ellátási területen egyre nagyobb arányban fordulnak elő az idős, magára hagyott, segítségre szoruló lakosok.

Kertváros

Pécs kertvárosi területre jellemző az ún. Régi Kertváros családi házaz és az emeletes házakból álló lakótelepi környezet is, valamint a falusi környezetet idéző kertes övezet, pl.: Nagypárad, Postavölgy, Málomi Szőlőhegy. A terület lakosságszáma megközelítőleg 55 ezer fő körüli, az emeletes társasházaz területeken a népsűrűség magas.

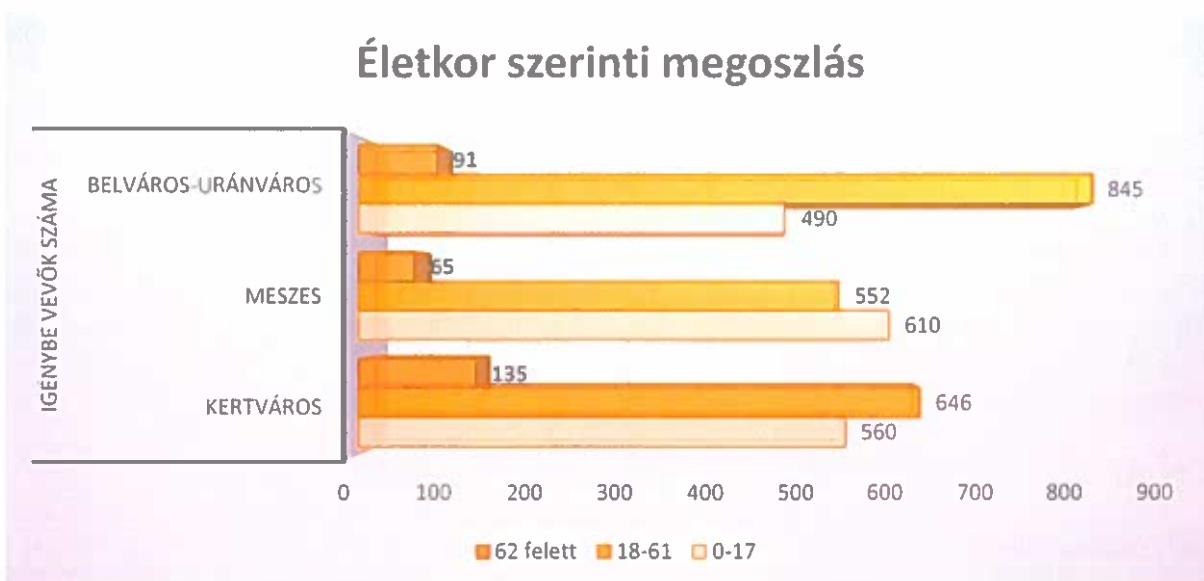
Az ellátási területen több családban az egyik szülő- jellemzően az apa- külföldön vállal munkát, sokan alkalmi munkából, egyszerűsített foglalkoztatásból szerzik jövedelmüket, viszont pozitív változás, hogy a kliens körben a munkanélküliek aránya alacsony.

Meszes

Pécs város keleti városrészében több szegregátum, illetve szegregálódó terület található, ahol felülreprezentált az alacsony iskolázottságú, foglalkoztatottsági és anyagi, megélhetési problémákkal küzdő, alacsony komfortfokozatú és gyakran leromlott állagú önkormányzati vagy más bérleményben, lakásban élők köre. A területen a közüzemi szolgáltatások, a lakókörnyezet függvényében korlátozottan érhetők el. A külterületek ellátottsága rendkívül szerény, hiányos. Ugyancsak korlátozott a lakosság tömegközlekedéshez való hozzáférése.

A szolgáltatást igénybevevők jellemzői (összes igénybevevő)

A szolgáltatásokat legmagasabb számban a 18-61 év közötti korosztály veszi igénybe 2043 fő, ezt követi a kiskorú rászoruló csoportja 1660 fő, ezt követik a 62 év feletti igénybevevők, akik száma 291 fő.

A fenti grafikon az igénybevevő kliensek életkori megoszlását mutatja az Intézmény 3 Szakmai Egysége bontásában.

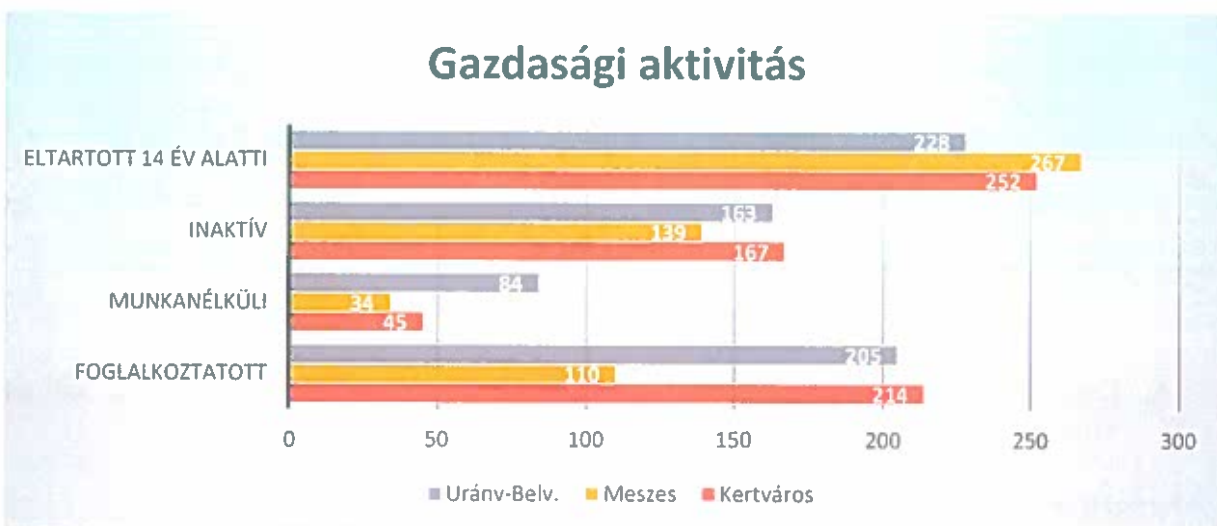
A 18-61 év közötti korosztály magas számának oka az, hogy ebbe a csoportba tartoznak a gyermekes családok, akik a gyermeküket ugyan még nem veszélyeztetik, de nevelési és szocializáció területén segítségre szorulanak.

Az idősebb korosztály megjelenésének aránylag alacsony száma hátterében az áll, hogy ez a korosztály szegényli, hogy segítségre szorul, nehezebben vesznek igénybe családon kívüli segítő beavatkozást.

Ellátottak jellemzői gazdasági aktivitás szerint

(Együttműködési megállapodás alapján nyújtott szolgáltatásban)

Az ellátottak gazdasági aktivitását tekintve megállapítható, hogy az ellátottak legnagyobb számban a kiskorúak köréből került ki, tehát a tevékenység a gyermekjóléti szolgáltatás irányába tolódott el. A segítséget kérő felnőttek között nagyobb arányban jelennek meg a foglalkoztatottak, őket követi az inaktívok, majd a munkanélküliek csoportja. Az arányok szakmai egységenként hasonlóak.

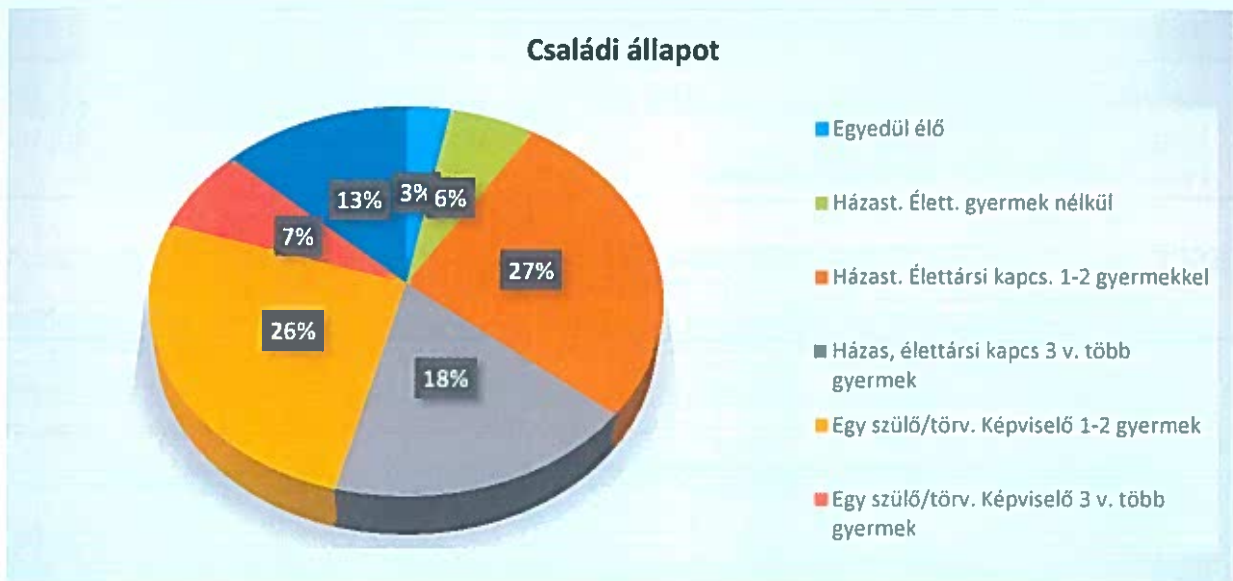

Iskolai végzettség

Az igénybe vevők iskolai végzettségét tekintve megállapítható, hogy egyezve az igénybevevői életkor arányaival, a legtöbb igénybevevő iskolai végzettsége 8 osztály alatti, majd a nyolc osztályt végzettek köre. Megállapítható, hogy az igénybevevők száma, az iskolai végzettség növekedésével csökken. Ez a tendencia minden pécsi szakmai egységünkben tapasztalható.

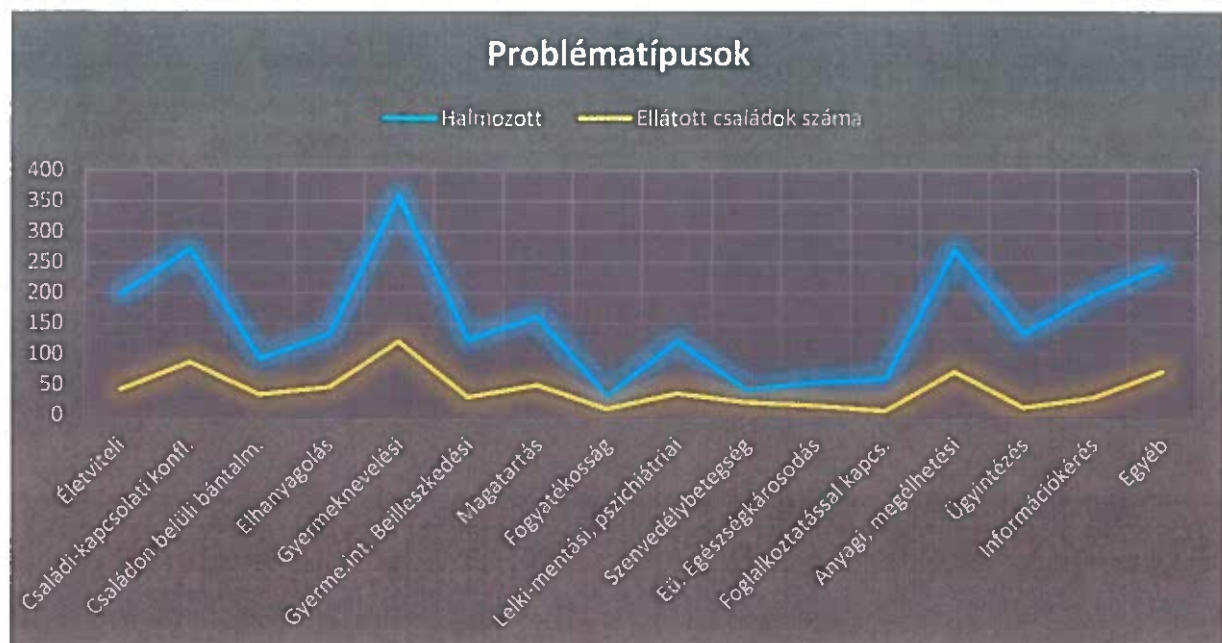
Kliensek családi állapotára vonatkozó adatok

A családi állapot tekintetében a házastársi és élettársi kapcsolatban élők 1-2 gyermekkel jelennek meg legnagyobb arányban 27%; majd az egyszülős családok 1-2 gyermekkel 26%. Házas vagy élettársi kapcsolatban élők 3 vagy több gyermekkel az ellátottak 18%-t teszik ki. Legalacsonyabb az egyedül élők megjelenési aránya 3%, valamint a kapcsolatban élők gyermek nélkül 6%.

1. Család- és gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenysége Pécs város területén

Az igénybevevőknél jellemző problémák - Problématípusok

A kliensek elsősorban gyermeknevelési problémákkal kerülnek a szolgálat látókörébe. Ezt követi az anyagi probléma, majd a családi-kapcsolati konfliktusok.

Szakmai egységenként az alábbiak szerint alakul a kliensek által hozott problémák rangsora.

Belváros-Uránváros

Elsődleges problémaként leggyakrabban a gyermeknevelési, családi-kapcsolati konfliktus, és a szülői elhanyagolással kapcsolatos problémák szerepelnek. Ezt követik a magatartászavar, illetve teljesítményzavar, az anyagi (megélhetéssel, lakhatással összefüggő) valamint az életviteli problémák. Mindegyik problémátípushoz, de leginkább a gyermekneveléssel kapcsolatosakhoz társul egyéb probléma is. Halmozott problémaként leginkább az információkéréssel, ügyintézésel és megélhetéssel kapcsolatos problémák jelentek meg.

Kertváros

2019-ben megváltoztak a vezető problémátípusok, a korábban vezető problémaként megjelenő anyagi, a megélhetéssel, lakhatással összefüggő problémákat már 2018-as évben az első helyen felváltotta a családi konfliktusok, családon belüli erőszakkal kapcsolatos probléma, valamint folyamatosan emelkedik a magatartászavarral küzdő gyermekek száma, egyre több családban jellemző a gyermeknevelési probléma. Egyre többször kerül felszínre gyermekbántalmazás, szexuális abúzus. Ezek a megváltozott vezető problémák jóval nehezebben kezelhetők, ezekben az esetekben a kliensek együttműködési készsége/képessége nehezen mozgósítható, és jóval nagyobb mentális terhet ró a családot segítő munkatársakra is.

2016 óta látványosan megemelkedik a családi konfliktusok száma, ami gyakran fizikai bántalmazással jár. Ezzel összefüggésben az alkoholfüggőség és/vagy a szerhasználat is felszínre kerül. Ha a családban nincs kiskorú személy, a jelzést követően jellemzően nem igénylik szolgálatunk segítségét a problémamegoldásban. Több esetben érkezett jelzés megelőző távoltartás elrendeléséről, a legtöbb esetben viszont még a távoltartás ideje alatt visszarendeződnek a kapcsolatok.

Lelki-mentális problémák előfordulása is egyre gyakoribbá válik, emelkedik az egyedül élő, dementálódó idősekről érkező jelzések száma. Ezekben az esetekben nagyon nagy nehézséget jelent a jelzett személyek segítése, mert állapotukból adódóan nem együttműködők, vagy a segítség lehetőségei korlátozottak. Legnagyobb problémát az idősotthoni elhelyezés hosszú várakozási ideje, az azonnali elhelyezés lehetőségének hiánya, illetve maga az idős személy együttműködésének hiánya okozza. A hozzátartozók sikeres felkutatása esetén gyakran fordul elő, hogy a megkeresett személy elzárkózik idős hozzátartozójáról való gondoskodástól. Több esetben kezdeményeztek a szakemberek gondnokság alá helyezési eljárást, ideiglenes gondnok kirendelést. A tapasztalatok szerint az ideiglenes gondnok kirendelése nem történik meg, a gondnokság alá helyezési eljárás pedig nagyon elhúzódik.

Gyermekek esetében a veszélyeztetettség fő okai a családi konfliktusok, a -főleg lelki-elhanyagolás, bántalmazás, gyermeknevelési problémák. Sok gyermek küzd magatartás- és/vagy tanulási képesség zavarral, ami a gyermekintézménybe való beilleszkedést is nehezíti. Folyamatosan emelkedik a kapcsolattartási problémák száma, melyek rendezésében az elhúzódó bírósági eljárások akadályt jelentenek.

A 13-17 éves korosztályban jellemző, hogy nem tudnak kudarcaikkal megküzdeni, ha nincs megfelelő támogató családi háttér, előtérbe kerül az alkohol- és drogfogyasztás,

falcolás. A fiatalok motiválatlanok a tanulásra, nincs jövőképük, leggyakrabban ebben a korosztályban fordul elő a tankötelezettség elmulasztása.

Meszes

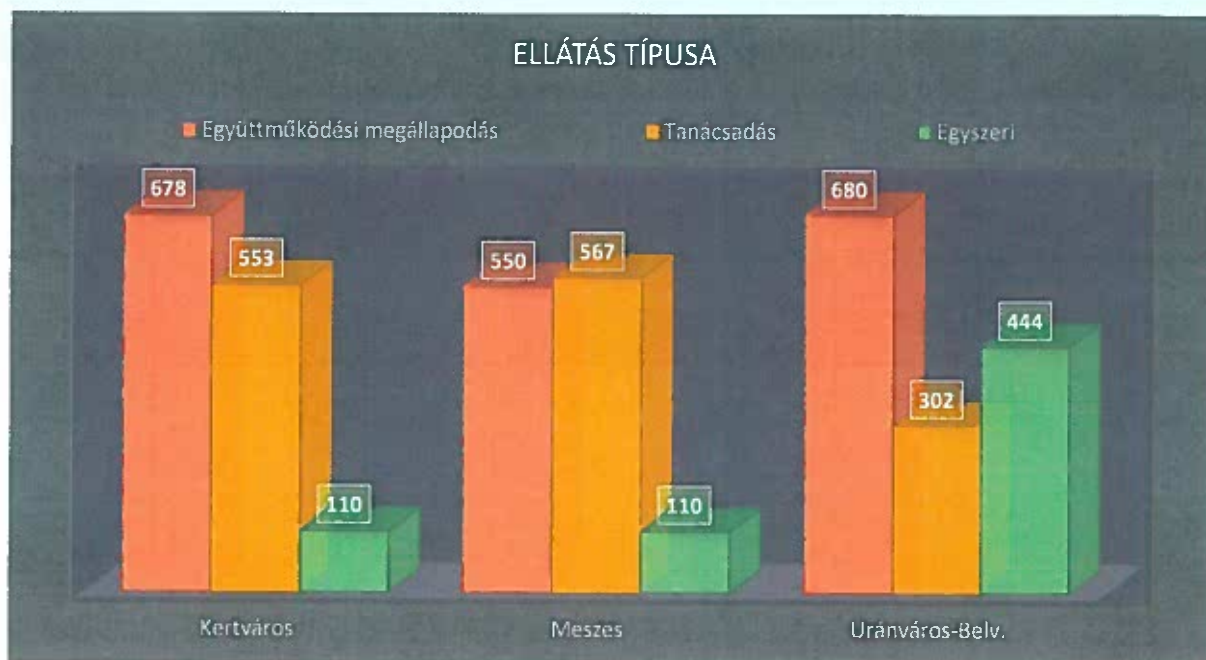
A Meszesi Szakmai Egységhez legnagyobb számban azok az ügyfelek érkeztek, akik különböző hivatalos ügyeik intézésében kértek segítséget a kollégáktól, akár hivatalos levelek értelmezésében, akár azok megfogalmazásában, támogatási kérelmek leadásában. Nagy számban foglalkoztak a kollégák olyan kliensekkel, akikkel a jelzőrendszeri együttműködés keretében, írásbeli jelzések nyomán kerültek segítő kapcsolatba. Ezek közül kiemelendők a következők: gyermekek elhanyagolása, bántalmazásának gyanúja, elmagányosodott, egészségi problémával küzdő idősök, hozzátartozók közötti erőszak ügyek, iskolai hiányzás ügyek. A kliensek problémái közül az ügyintézésben való segítségkérés mellett magasan kiemelkedik az anyagi, megélhetési problémákban való segítségkérés, természetbeni támogatás lehetőségeinek felkutatása iránti igények. Pécs keleti városrészében városi viszonylatban felülreprezentált a lakásállományban az önkormányzati szociális bérlakások száma, ezekben szintén igen magas a bérleti jogviszonyát rendezni nem tudó, tartozásokkal rendelkező, vagy éppen adósságai miatt az ingatlan elhagyására felszólított lakosok száma. Jellemző még a párkapcsolati konfliktusokban történő elakadás, az elvált vagy különvált partnerek, szülők közötti – gyakran nagyon súlyos – viták, amelyek során más nézetkülönbségeik mellett, közös gyermekeikkel való kapcsolattartásukról sem tudnak megegyezni. Ugyancsak gyakran előtérbe kerül a kliensek különböző életviteli nehézségeivel, szenvedélybetegségükkel kapcsolatos küzdelmük, gyermeknevelési nehézségük. Többször kellett segíteni olyan családnak is, akiknek átmenetileg – részben párkapcsolati konfliktus, bántalmazás miatt – el kellett hagyniuk lakóhelyüket, és segítségünkkel családok átmeneti otthonába kellett költözniük. 2019-ban – az előző évhez hasonlóan - sajnos több esetben kellett foglalkozni olyan nagyon fiatal felnőtt nőkkel, akik jellemzően a Komlói út környékén várandósan, aktív droghasználóként és többszörös fertőző betegségek hordozóiként prostitúciós tevékenységet végeztek. Részben az ő esetükben, szülésüket követően, illetve más, már megszületett gyermekek esetében is több alkalommal a gyermekek ideiglenes hatályú elhelyezését kellett kezdeményezni.

A szakmai tevékenység bemutatása

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. Segítséget nyújt a szociális, mentálhigiénés problémák, krízishelyzet miatt segítségre szorulóknak számára a családsegítés keretein belül az a szociális, mentálhigiénés tanácsadást, kríziskezelést, a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését az anyagi nehézségekkel küzdők számára. Szociális segítőmunkát biztosít, elősegíti a családban jelentkező működési zavarok, konfliktusok megoldását. A gyermekjóléti szolgáltatás keretében feladata a gyermek testi-lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, megszüntetése. Feladatait tájékoztatás nyújtásával, tanácsadással, szociális segítőmunkával, ellátások, szolgáltatások közvetítésével látja el.

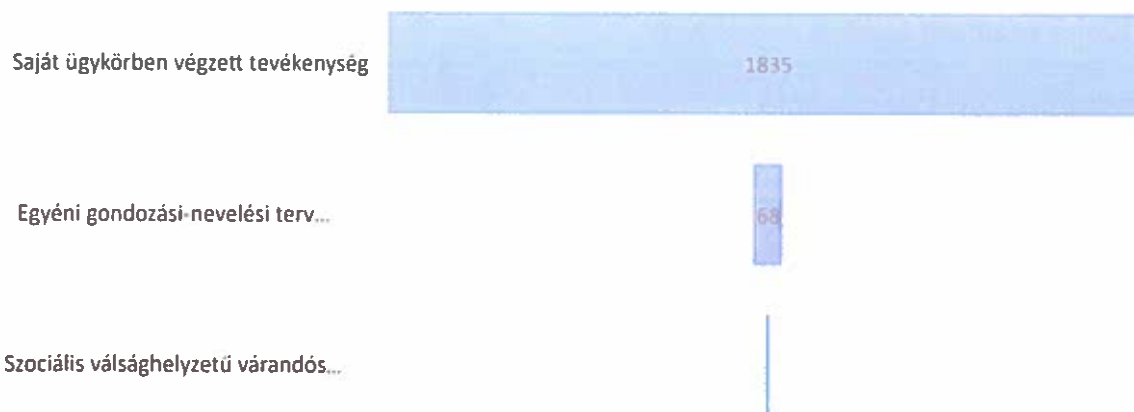
Amennyiben a szakmai tevékenység nem zárható le az első interjú kapcsán tett intézkedéssel, együttműködési megállapodás megkötésére kerül sor a szolgáltatást igénybe vevővel, mely során megállapodás születik havi 3 (évi legalább 36) személyes

találkozásról. Tanácsadott az igénybevevő, ha havi 3 alkalomnál kevesebb alkalommal veszi igénybe a szolgáltatásokat.

A fenti ábrán az ellátási formák láthatóak szakmai egységek szerinti bontásban. Megállapítható, hogy valamennyi pécsi szakmai egységünkben az együttműködési megállapodás alapján nyújtott szociális segítő tevékenység jelenik meg legnagyobb számban. Ez a tevékenység a kliensek számára egy tartós, szinte heti rendszerességű segítség igénybevételét jelenti; Kertváros 678 kliens; Meszes 550 kliens; Uránváros-Belváros 680 kliens, **Pécs összesen: 1908 kliens** veszi igénybe ezt a típusú ellátási formát. A tanácsadás keretében nyújtott szolgáltatásban Kertváros: 553 fő; Meszes: 567 fő; Uránváros: 302 fő, **Pécs összesen: 1422 fő** veszi igénybe szolgáltatásainkat havi vagy kétheti rendszerességgel. Egyszeri segítségnyújtásban Kertváros: 110; Meszes: 110; Uránváros- Belváros 444 fő, **Pécs összesen: 664 fő** részesült az Intézményben.

Az együttműködési megállapodásban nyújtott segítség az alábbiak szerint alakult.

Az 1908 együttműködési megállapodás alapján nyújtott segítő tevékenységből 1835 esetben a kliens saját ügyében kért segítséget. 68 fő egyéni gondozási-nevelési terv megvalósításában közreműködés és 5 esetben szociális válsághelyzetben lévő anya számára nyújtott segítségnyújtás jelenik meg.

A szakmai tevékenység leggyakoribb formája a településen az információnyújtás, tanácsadás, segítő beszélgetés, szociális segítőmunka, valamint a hivatalos ügyekben és anyagi, lakhatási vagy párkapcsolati problémák kezelésében való közreműködés volt.

Információnyújtás: 2983 fő számára biztosította, hogy a kliensek a problémájuk kapcsán megfelelő információkhoz jussanak.

Tanácsadás: 2519 fő jelent meg szolgálatunknál havonta egy-két alkalommal, mely alkalmak során tanácsadással segítettük őket a mindennapi élet megszervezésében és problémáik megoldásában.

Segítő beszélgetést 2428 fő vett igénybe.

Családlátogatásra 2950 kliens otthonában került sor.

Hivatalos ügyek intézésében közreműködés: 2554 alkalommal voltunk ügyfeleink segítségére információnyújtásban, ami 1136 klienst érintett.

A családsegítők által nyújtott összes szakmai tevékenység száma 43.419, mely 16.100 fő kliens számára nyújtott segítséget.

Jelzőrendszeri koordináció

A Család –és Gyermekjóléti Szolgálat a veszélyeztetettség megelőzése érdekében észlelő - és jelzőrendszert működtet. Feladat a jelzőrendszeri tagokkal való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása, ennek érdekében évi 6 alkalommal szakmaközi megbeszéléseken tájékoztatást kaptak a jelzőrendszer tagjait a család- és gyermekvédelem rendszerét és a jelzőrendszeri tagok kötelezettségét érintő szakmai protokollok, szakmai ajánlások és módszertani útmutatók tartalmáról a változásokról. Szakmaközi megbeszélés keretében igyekeztek közös álláspontot kialakítani a veszélyeztetettség meghatározása vonatkozásában a közös fogalom használatában. Szükség esetén, illetve amennyiben gyermekvédelmi

hatósági intézkedés szükségessége merül fel, esetmegbeszélést, esetkonferenciát szerveznek valamennyi, a családdal kapcsolatban álló szakember bevonásával. Az esetkezelésekben folyamatosan konzultálnak a szakemberekkel, leginkább a óvodapedagógusokkal, osztályfőnökökkel, óvodai-iskolai szociális segítőkkal, védőnőkkel szoros a kapcsolat. Legnehezebb a kapcsolattartás a gyermek és felnőtt háziorvosokkal, illetve a felnőtt pszichiátriai, addiktológiai ellátókkal.

2019-ben összesen 1445 jelzés érkezett, ebből 1038 kiskorú ügyében, 407 jelzés nagykorú kliens ügyében.

A jelzések telefonon és/vagy írásban érkeznek, a jelzést tevők írásban értesítést kaptak a jelzésben szereplő problémával kapcsolatos intézkedés megtételéről. Telefonon érkező jelzés esetén minden esetben jelzőlapon rögzítik a jelzés tartalmát, a jelzést tevő adatait, és kéri a jelzés írásos megtételének pótlását.

Várandósság, kábítószer-használat, prostitúció témakörében három szakmai fórumot tartottak 2019-ben, a Holisztika Egyesülettel együttműködésével, kifejezetten Pécs keleti városrészére fókuszálva. Arra a kérdésre próbáltak széles szakmaközi megközelítéssel választ kapni, hogy hogyan segítsenek jól az ilyen élethelyzetbe került, áldozattá vált anyáknak, hogyan óvják meg közösen a születendő gyermekeiket, különös tekintettel arra a dilemmára, amikor a várandós anyja megsegítése akadályokba ütközik, és a születendő gyermeke érdekét akár vele szemben is képviselnie kell a gyermekvédelemnek. A szakmaközi konzultáción jól körvonalazódtak azok a nehézségek, amelyekbe a gyermekvédelmi jelzőrendszer különböző szereplői ütköznek egy kábítószer-használó, prostitúció áldozatává vált várandós anyja megsegítése terén. A fórumon gyermekvédelmi szolgáltatók, gyámhatóság, pártfogó felügyelők, rendőrség és civil szervezetek osztották meg egymással szakmai dilemmáikat és keresték az együttműködés lehetőségeit. Az interaktív szakmai megbeszélés a budapesti Józan Babák Egyesülettől érkező szakemberek vezették, a rendezvények az Esztergár Lajos Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ Meszesi Szakmai Egysége szakmaközi tanácskozásai sorozatában, a Holisztika Egyesülettel együttműködésben, az Erősödő Civil Közösségek pályázati támogatásával valósult meg. A nyár során két turnusban

lehetőség nyílt ellátogatni Budapestre a Józan Babák Egyesület „Babaházába”, személyesen is megismerni az ott folyó munkát.

Közös szakmaközi egyeztetéseket folytattak a Meszesen működő Biztos Kezdet Gyermekház munkatársaival, ahol jobban megismerhették a gyermekek korai szocializációs hátrányainak leküzdésért folytatott munkájukat. Személyesen egyeztettek a FUND Cigány Alapfokú Művészeti Iskola vezetőjével, munkatársaival az ott folyó munkáról. A TÁMASZ Alapítvány munkatársaival arról tartottak szakmaközi megbeszélést, hogyan tudnak közösen hatékonyabban működtetni az észlelő és jelző rendszert az otthonukban élő, de a hideg - illetve nyáron a nagy hőség - által kiszolgáltatott emberek tekintetében. Folytatták szakmai konzultáció sorozatukat a Magyar Máltai Szeretetszolgálattal és más szervezetekkel a Pécs Keleti Városrész önkormányzati lakásaiban kialakult lakhatási problémák tekintetében. Fentebb részletezett tartalommal több munkatárs vett részt a TOP-6.9.1-16-PC1-2017-0001 településrész-rehabilitációs projektben, ahol, a projektterületen élők számára szociális segítséget, lakhatási problémáikkal kapcsolatos megtámogatást, adományokhoz hozzájutást biztosítottak.

Mindezen felül számos esetmegbeszélőn vettek részt, vagy szerveztek meg, illetve tettek látogatást az intézményekben.

Összességében elmondható, hogy azokkal a jelzőrendszeri tagokkal, akikkel a kliensek napi szintű kapcsolatban állnak, jó az együttműködés. Továbbra is problémás az együttműködés a háziorvosokkal, a Nevelési Tanácsadóval, és a pszichiátriai ellátást biztosítókkal, ami a GDPR bevezetésével még nehezkesebbé vált.

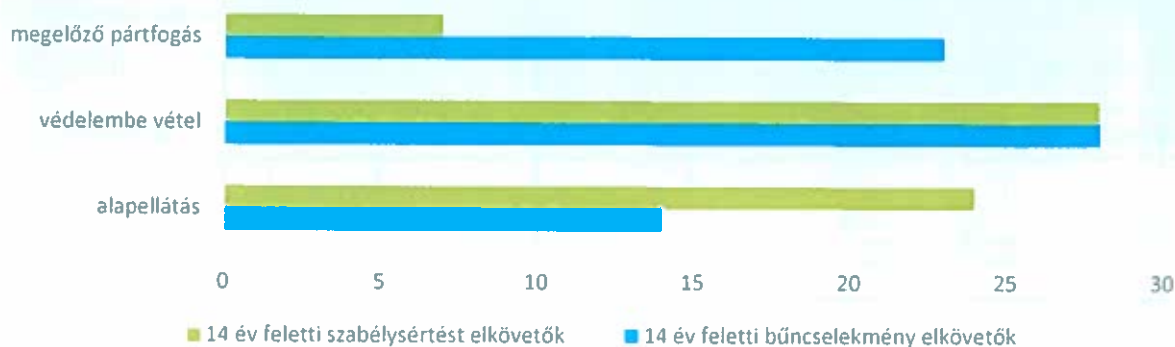
Gyermekkorú, fiatalkorú bűnelkövetés Pécs településen

A gyermek és fiatalkorú bűnelkövetők esetében megállapítható, hogy a 14 év alatti korosztály esetében a gyermekek gondozása túlsúlyban szociális segítő tevékenység nyújtásával kerül megvalósításra.

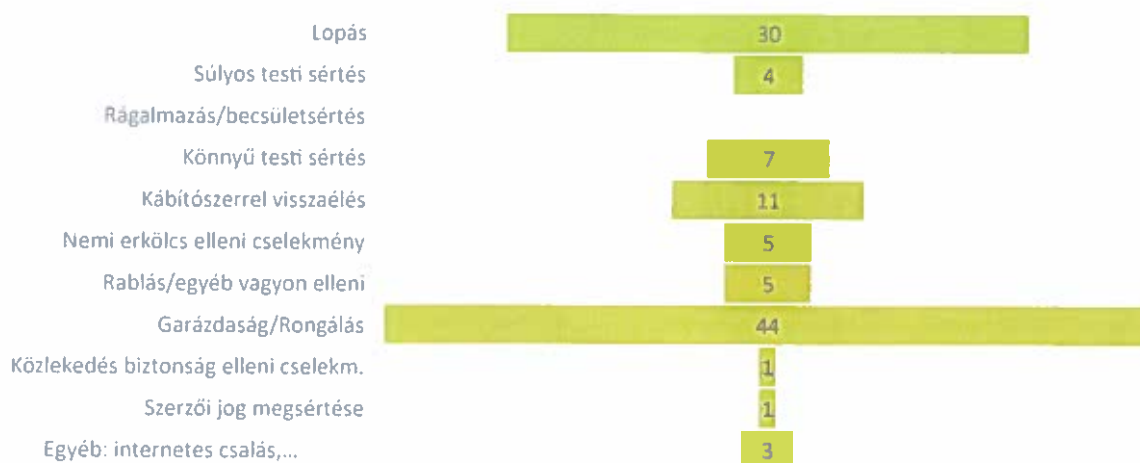
A 14 év feletti korosztályban a védelembe vétel és a szociális segítő tevékenység nyújtása azonos számban fordul elő. Ennek az oka, hogy a fiatalkorúak esetében magasabb a bűnismétlés kockázata, melynek megelőzésében a hatósági intézkedés hatékonyabbnak bizonyul.

14 év feletti elkövetők

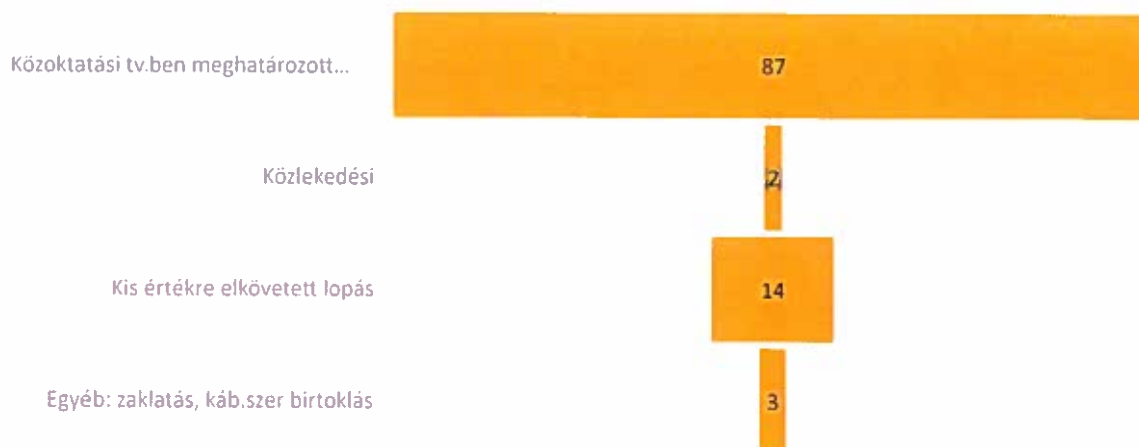

A kiskorúak által elkövetett cselekmények között legmagasabb számban garázdaság/rongalás, azt követően pedig a lopás fordult elő.

Kiskorúak által elkövetett bűncselekmények

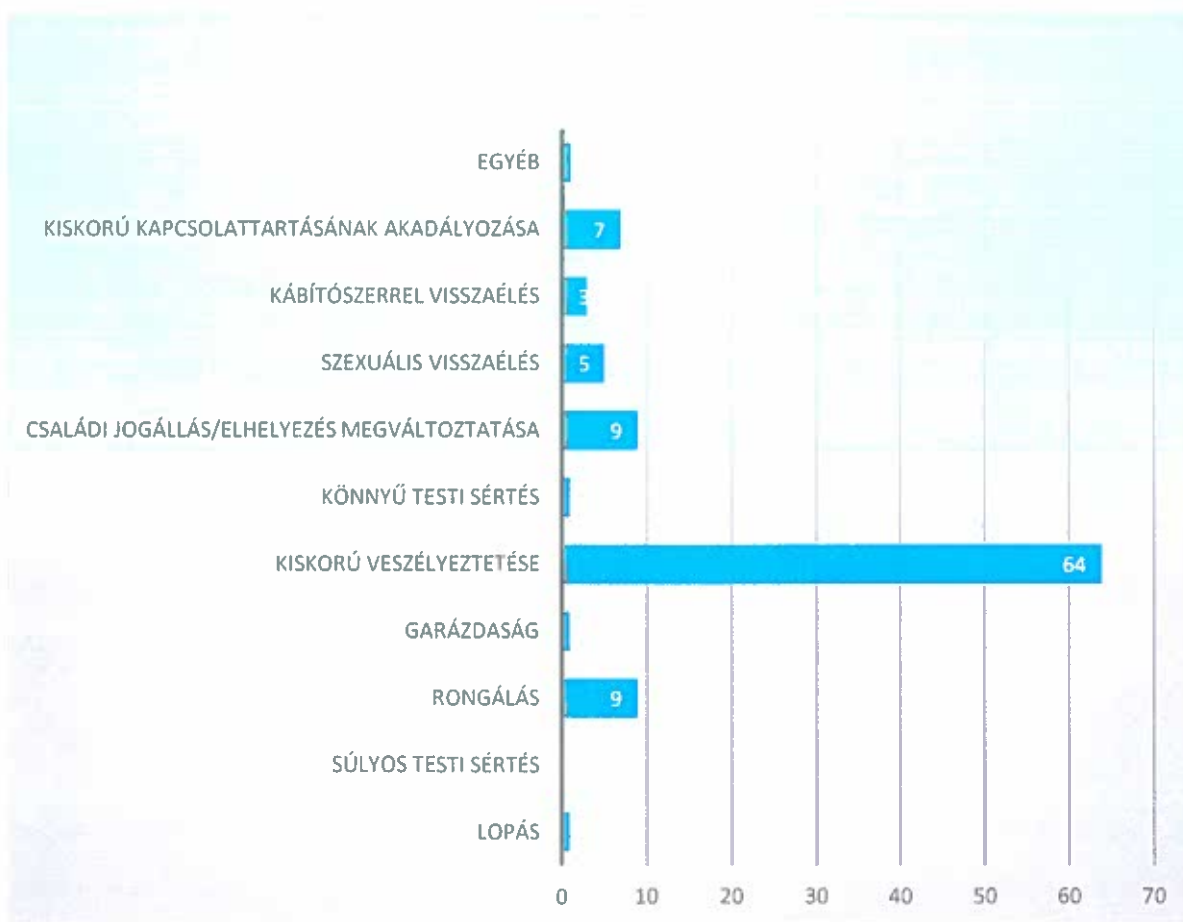
Kiskorúak által elkövetett szabálysértések

A kiskorúak által elkövetett szabálysértések körében a legnagyobb arányban az iskola látogatásának elmulasztása fordult elő.

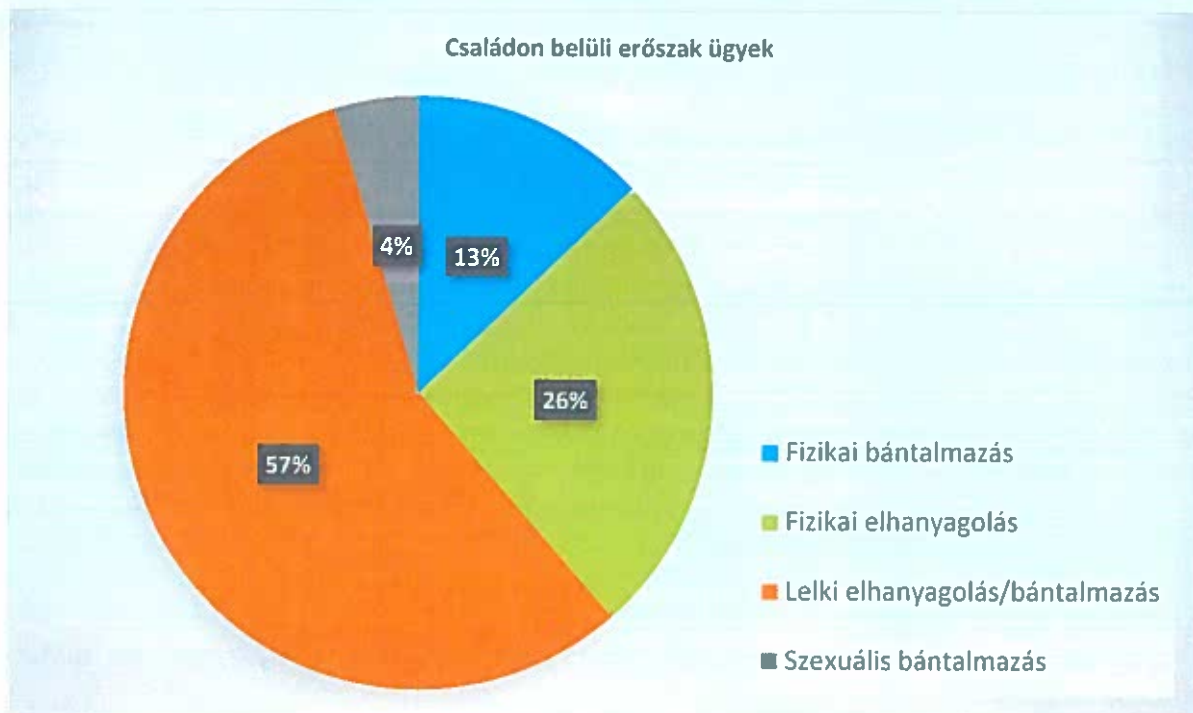
Az esetek kezelése során a szociális segítő tevékenység mellett, amennyiben szükséges, más, speciális szolgáltatás igénybevételére is sor kerül (pl:pszichológus...). A gondozás során cél a bűnismétlés elkerülése, megelőzése.

Áldozattá válás adatai

A kiskorúak sérelmére elkövetett cselekmények közül legmagasabb számban a kiskorú veszélyeztetése cselekmény valósult meg, mely cselekményt a szülő/tartásra kötelezett személy követte el, a gyermek a családon belül vált áldozattá. Ezt követi a családi jogállás megváltoztatása cselekmény. Megállapítható, hogy a gyermekek áldozattá válásának elsődleges színtere a saját családjuk. A többi cselekmény egy jelentős részét a kiskorúak kortársaiktól szenvedik el.

Családon belüli erőszak ügyek

Az intézmény által, családon belüli erőszak miatt gondozott gyermekek több mint a fele lelki elhanyagolás/bántalmazás áldozata. Ez a bántalmazási forma nehezen bizonyítható, ezért a szülők felelősségre vonása ritkán valósul meg. Ahhoz, hogy a lelki elhanyagolás/bántalmazás ügyekben eljárás kezdeményezésére kerüljön sor, többnyire más veszélyeztető tényező (fizikai, szexuális) megjelenésére is szükség van, mert egyéb esetben a hatóság nyomozást nem folytat. A családon belüli erőszak miatt gondozott gyermekek 26%-a fizikailag elhanyagolt, 13%-a fizikai bántalmazás áldozata, 4%-a (13 fő) szexuális bántalmazás áldozata volt.

A családon belüli erőszak ügyekben a gyermekek és szülők gondozására is sor kerül. A gyermekek segítséget kapnak a traumáik feldolgozásában, a szülők pedig szülői kompetenciáik fejlesztése, gyermeknevelés tekintetében kapnak segítséget a szakemberektől.

Kistérségi Szakmai Egység szakmai tevékenységének értékelése

1. Területi sajátosságok

Az Intézmény Kistérségi Szakmai Egysége 38 településen, 11 családsegítővel, 4 telephelyről látta el 2019-ben a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat. Az elmúlt években megfigyelhető az a tendencia, hogy az Egység által ellátott települések összes lakossága évről évre emelkedik.

A lakosságszám a települések többségében emelkedett vagy nem változott, és csak néhány, várostól távolabb eső, rosszabb tömegközlekedési lehetőségekkel rendelkező, kisebb településen csökkent számottevően (pl. Aranyosgadány, Berkesd, Bosta, Szilvás, Ellend, Ócsárd). A városhoz közel elhelyezkedő, intézményekkel, szolgáltatásokkal, infrastruktúrával jobban ellátott települések

lakosságszáma emelkedett legnagyobb mértékben (pl. Kozármisleny, Pogány, Keszü, Gyód, Bogád, Orfű).

A kistérségi települések eltérőek infrastrukturális, szolgáltatási szempontból, sőt egyes településeken belül is gyakoriak a leszakadó, ill. fejlődő településrészek. A településeken belüli lakóhely elhelyezkedése összefüggést mutat az ott élők társadalmi helyzetével, életmódjával.

Ezek a települési adottságok meghatározzák a Szolgálatunk által ellátott ügyfelek alapproblémáit. Egyrésztől legnagyobb problémát továbbra is a leszakadó, vagy hátrányos helyzetű társadalmi csoportok munkához való hozzájutásának hiánya, munkahely elvesztése jelenti, mely maga után vonja az anyagi nehézségeket, szenvedélybetegséget, pszichés problémákat. Másrésztől a viszonylag jómódú családok eladósodása, az újépítésű családi házakra felvett hitelek miatt, szintén anyagi, párkapcsolati, pszichés problémákat okoznak.

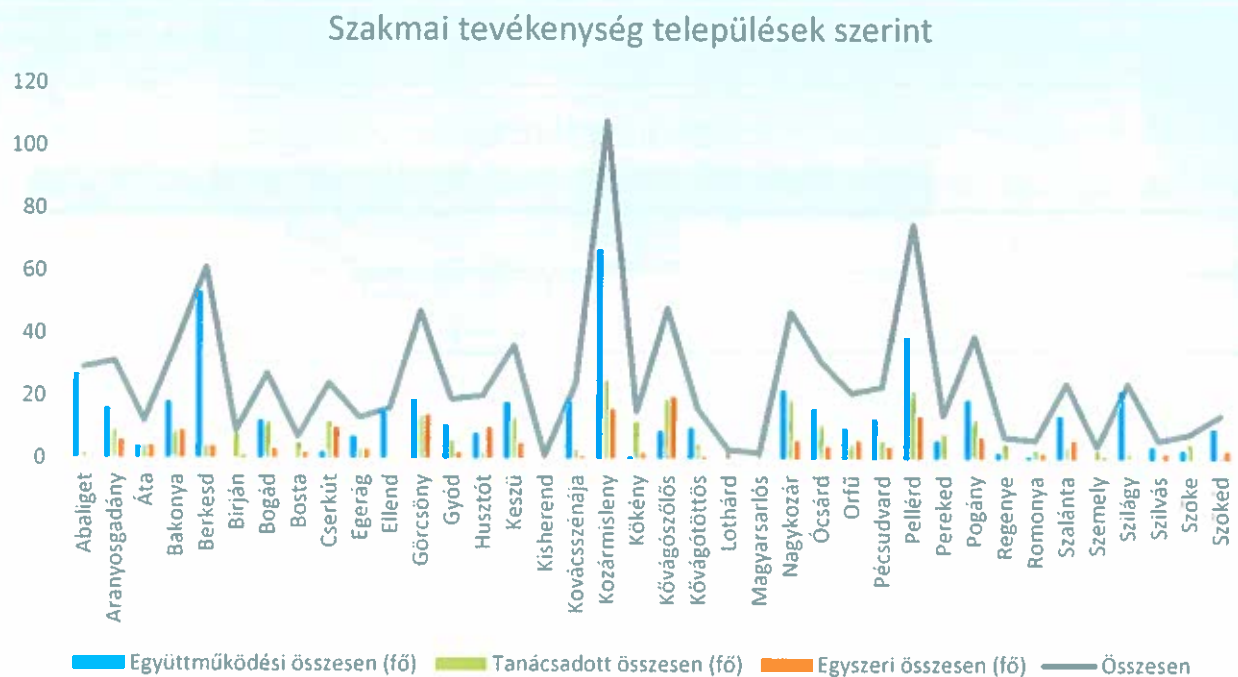
Egyre több településen találkozunk azzal a jelenséggel, hogy a bejelentett lakosok száma és a településen tartózkodók száma eltér egymástól. Nagyon sok aktív korú személy külföldön vállal munkát, családját hátrahagyva, hogy anyagi helyzetén javítson. Ebből adódóan szolgálatunk párkapcsolati, kapcsolattartási, szülői felügyeleti jogot érintő problémákkal szembesül.

2. Esetkezelések száma:

A szociális segítő tevékenység nyújtásának módja szerinti megoszlást az alábbi táblázat szemlélteti.

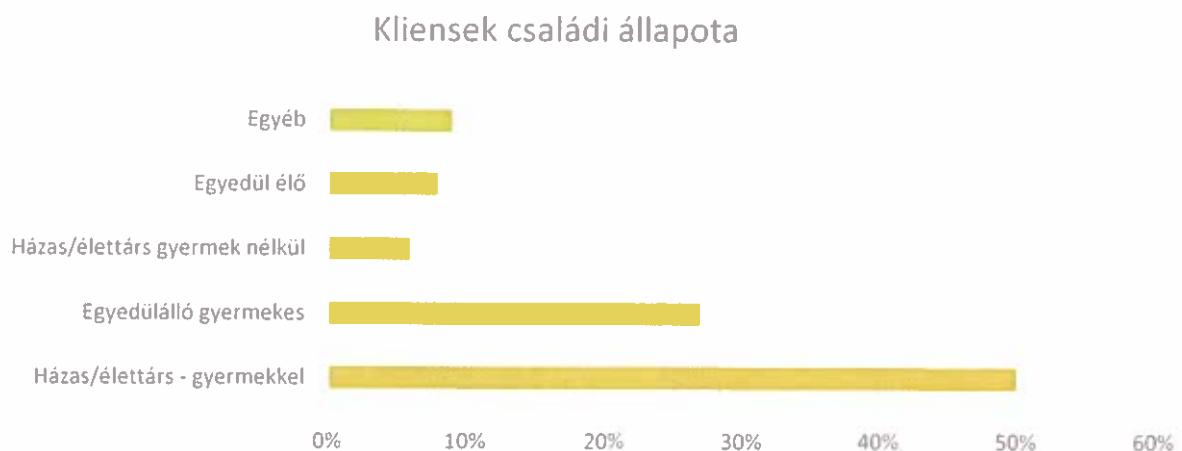
A legmagasabb számban az együttműködési megállapodás szerinti ellátási forma jelenik meg a kistérségi feladatellátásban, ami a kliensekkel való évi 36 találkozási alkalmat jelent, mely találkozások során zajlik a szociális segítő munka. Ezt követi a tanácsadás, mely a kliensekkel való találkozás éves viszonylatát tekintve nem éri el a 36 alkalmat. Egyszeri ügyek esetében a kliens problémája egy alkalom alatt megoldható. A diagramra tekintve látható, hogy a gyakoribb klienskapcsolat az, ami a kliensek számára megfelelő a problémájuk megoldása vonatkozásában.

3. Igénybevevők jellemzői

Életkor	Igénybe vevők száma
0-17 év között	435 fő
18 év feletti	512 fő
Összesen	947 fő

Az együttműködési megállapodás alapján gondozott, 15 év feletti igénybevevők gazdasági aktivitását tekintve 127 fő foglalkoztatott, 31 fő munkanélküli, 100 fő pedig inaktív. A 14 év alatti gyermekek száma 240 fő.

A gondozott családok felében házastársi/élettársi kapcsolatban élnek a szülők gyermekeikkel együtt. Ügyfeleink 8 %-a egyedül él, 6 %-a pedig házastársi/élettársi

kapcsolatban együtt élő gyermek nélküli személy. A gondozott családok 27 %-ában egyedülálló szülő neveli gyermekeit. Az ügyfeleink 9 %-a egyéb családi összetételű. Az együttműködési megállapodás alapján gondozott személyek iskolai végzettsége.

Az általános iskola nyolc osztályánál alacsonyabb végzettséggel 258 fő rendelkezik, melyből 243 fő 18 év alatti.

Az általános iskola 8 osztályát 113 fő végezte el, ebből 32 fő kiskorú. 70 fő befejezett szakmunkásképző iskolai vagy szakiskolai tanulmányokkal rendelkezik, 28 fő befejezett szakközépiskolai végzettséget szerzett. 8 fő fejezte be a gimnáziumot. 6 főnek érettségire épülő befejezett OKJ iskolai végzettsége, 15 főnek pedig felsőfokú iskolai végzettsége van.

4. Problématípusok az ellátás során

A gondozott családok tekintetében a lelki-mentális problémákkal küzdők száma magas, ezen kívül a családi-kapcsolati konfliktusok, gyermeknevelési problémák, anyagi nehézségek, a szülők nem megfelelő életvitele jelenik meg leggyakrabban problémaként. Sokan ügyintézésben kérték a Szolgálat segítségét. Az alacsony iskolai végzettségű szülők számára nehéz a munkaerőpiacon történő elhelyezkedés, többen egyáltalán nem találnak munkát. Sokan közfoglalkoztatottként dolgoznak a településeken, de hosszú távon életkörülményeikre ez a munkavégzés nincs pozitív hatással.

A veszélyeztetett gyermekek esetében a veszélyeztetettség fő okai között szerepelnek a családi konfliktusok, nevelési problémák, szülők, család életvitele, magatartási – vagy tanulási zavar, gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség, tankötelezettség elmulasztása, valamint érzelmi és fizikai elhanyagolás, bántalmazás is egyre többször előfordul.

5. A szakmai tevékenység bemutatása

A területen leggyakrabban előforduló szakmai tevékenységek és azok tartalma:

Információnyújtás: tankötelezettség, családi pótlékkal és annak megszüntetése, gyermekétkeztetés, szociális ellátások, segítő szervezetek elérésével kapcsolatosan.

Tanácsadás: gyermeknevelés, életvezetés, pénzbeosztás, párkapcsolat területén.

Szociális segítő tevékenység: konfliktus kezelés, segítő beszélgetés, adományozás, közvetítés egyéb ellátásokhoz, segítségnyújtás munkahely keresésben, albérlet keresésben, önéletrajz írásban, átmeneti gondozásban való elhelyezés ügyekben.

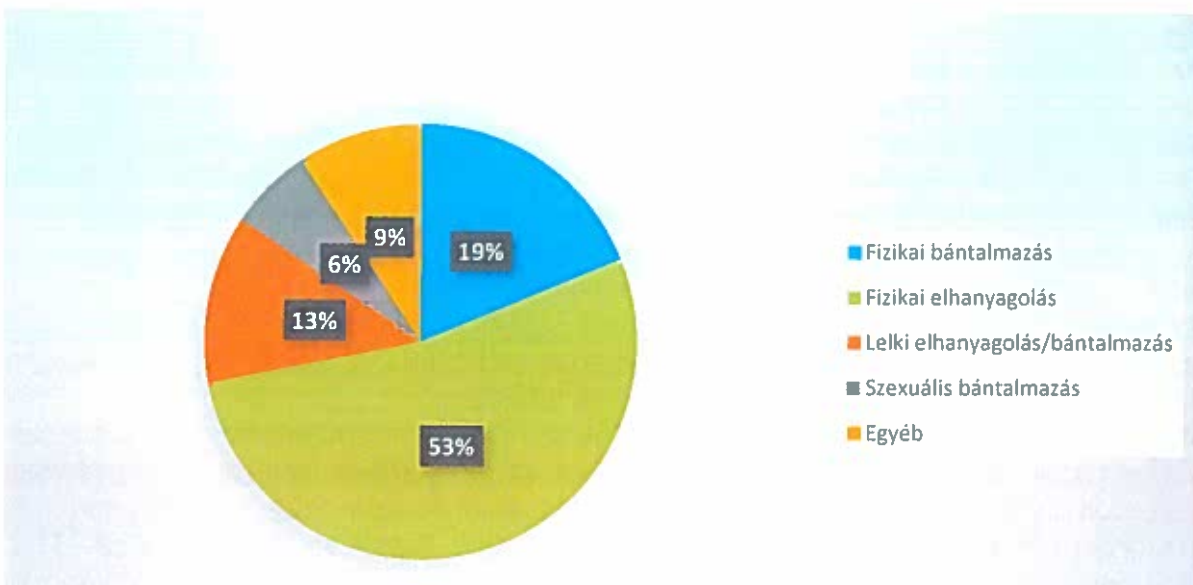
Hivatalos ügyek intézésében közreműködés: bölcsődei elhelyezés, támogató levelek megírása, szociális otthoni elhelyezés, leszázalékoltatással kapcsolatos ügyintézés,

jogászhoz delegálás, közüzemekkel való egyeztetés részletfizetés céljából, környezettanulmányok elkészítése.

Gyermekek, fiatalok bűnelkövetés a kistérségi településeken

A gyermek és fiatalok bűnelkövetők esetében megállapítható, hogy a 14 év alattiak esetében nem volt tudomása az intézménynek elkövetőről. A 14 év feletti korosztályból 1 fő elkövető volt, akit védelembe vétel és megelőző pártfogás keretei között gondoztak a szakemberek.

Kiskorúak által elkövetett cselekmények: súlyos testi sértés, magánlaksértés valósult meg. Szabálysértési ügyek vonatkozásában a közoktatási tv. megsértése valósult meg. Kiskorúak sérelmére elkövetett cselekmények esetében szexuális visszaélés áldozatává vált 1 gyermek.

A családon belüli erőszak ügyek vonatkozásában a szolgálat által ismert ügyek 53%-a fizikai elhanyagolás, 19% fizikai bántalmazás, 6% szexuális bántalmazás volt. A lelki elhanyagolás 13%-ban fordult elő, ami esetében magas látenciáról lehet beszélni.

6. Kapcsolattartás jelzőrendszeri tagokkal

A jelzőrendszeri tagokkal való kapcsolattartás több formában is megvalósult a gyakorlatban. A segítő tevékenység folytatása során elengedhetetlen, hogy jó és élő kapcsolat álljon fenn a jelzőrendszeri tagokkal. A Szolgálat feladata a jelzőrendszeri tagokkal való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása. A jelzőrendszer rendszeres tájékoztatása, problémáik, nehézségeik meghallgatása, a közös gondolkodás a segítő mi munkát is előrébb viszi, segíti. A munkavégzés során gyakran tapasztalható tájékozatlanság, érdektelenség, motiválatlanság a jelzőrendszeri szereplők egyes tagjai részéről. Az év során több alkalommal szerveztek szakmaközi megbeszélést, ahol felhívták a jelzőrendszeri tagok figyelmét jelzési kötelezettségük írásban történő teljesítésére. Szükség esetén, illetve amennyiben gyermekvédelmi hatósági intézkedés szükségessége merült fel, esetmegbeszélést, esetkonferenciát szerveztek valamennyi, a családdal kapcsolatban álló szakember, valamint a Központ bevonásával. Az esetkonferenciák megszervezése, lebonyolítása, koordinálása, az ügyben érintett családsegítő feladata

volt. Az esetkonferenciák alkalmával tisztázásra kerülnek a gyermeket érintő problémák megoldásához szükséges feladatok és azok felelősei.

2019-ben közel 23 esetkonferencia megtartására került sor.

A kistérségi településeken a jelzések írásban és szóban történnek, mivel a családsegítők rendszeres, személyes kapcsolatban állnak a jelzőrendszer tagjaival. A korábbi évekhez képest azonban előrelépés, hogy a szóbeli jelzéseket a legtöbb esetben írásos jelzés követi. A beérkezett jelzéseket fogadták, a megtett intézkedésekről írásbeli visszajelzésben tájékoztatták a jelzést tevőt. A beérkezett jelzéseket és megtett intézkedéseket heti rendszerességgel megküldték a Központ felé.

IV. Prevenció

Az Intézmény által szervezett prevenciós programok a szervezés helyszínétől függetlenül valamennyi kliens számára elérhető, igénybe vehető.

Kertváros

Az Egységben évek óta nyugdíjas klub működik. A többnyire egyedülálló, idős csoporttagok a foglalkozások során kis segítséggel meg tudják adni egymásnak azt a pszichés támogatást, amely a mentális egészségük megőrzéséhez elengedhetetlen. Az ünnepekhez kapcsolódóan és a szünidők időtartama alatt kreatív kézműves játszóházakat tartottak, a programokon alkalmanként 15-20 gyermek vett részt.

Az intézmény sikeresen vett részt Erzsébet-tábor szervezésére pályázaton. A táborban az ellátási területről is vettek részt gyermekek.

A tavaszi időszakban rajzpályázatot hirdettek nagycsoportos óvodásoknak, illetve alsó tagozatos általános iskolásoknak. A pályázaton közel 200 gyermek vett részt, a díjazást magánszemélyek adományaiból oldották meg.

Mint általában minden évben, a 2019-es évben is az adomány felajánlások többnyire a Karácsony ünnepéhez kapcsolódtak, ebben az időszakban 30 család/60 gyermek részesült valamilyen juttatásban. Egy felajánlásnak köszönhetően az egyedül élő rászoruló időseket, illetve egészségkárosodás miatt rossz anyagi helyzetben lévő gyermektelen felnőtteket is sikerült egy szerény összegű Spar vásárlási utalvánnyal megajándékozni.

Minden hónap utolsó péntekjén magánszemélyek adományaiból ruhaosztásra van lehetőség, ami nagyon népszerű a rászoruló kliensek körében.

Meszés

Prevenációs tevékenység keretében nyáron szünidei rendezvénysorozatot szerveztek. Ez utóbbi keretében egy alkalommal állatsimogatót, lovagolási lehetőséget és kutyabemutatót szerveztek a keleti városrészben élő gyerekek számára, erre az alkalomra a Komlói Terrárium is kitelepült, elhozták az általuk gondozott hüllőket, kisállatokat. Két alkalommal sportnap került megszervezésre, amelyre sok esetben a gyermekeket szüleik is elkísérték, így az esemény családi nappá vált. Egyik nyári rendezvényre meghívták a rendőrség munkatársait is, a részt vevő gyerekeknek lehetőségük nyílt megismerni munkájukat, beülhettek a szolgálati járművekbe is. A rendezvényeken részt vettek a Magyar Vöröskereszt és az INDIT Közalapítvány munkatársai is, akik elsősegélynyújtással, egészséges életmóddal, szenvedélybetegségekkel kapcsolatos információkat adtak át a gyerekeknek, illetve újraélesztési gyakorlatot végezhettek, prevenciós játékokat játszhattak. A programokra a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a Khetanipe Egyesület munkatársai rendszeresen elhozták az általuk tanodai foglalkozásaikról vagy más szolgáltatásaikból ismert és segített gyermekeket. Több gyermek részt vett az

intézmény által szervezett nyári Erzsébet-táborban. Az év során más szakmai egységeinkkel együtt részt vettek különböző városi vagy civil szervezésű rendezvényeken, például a városi gyermeknapon. A TOP-6.9.1-16-PC1-2017-0001 településrész-rehabilitációs projekt keretében lehetőség nyílt arra, hogy a 0-3 év közötti kisgyermekek korai fejlesztését, zenei nevelést is célzó Ringató foglalkozást a Meszesi területen is igénybe vehették, a foglalkozást vezető zenei szakemberek esetenként 5-10 család és kisgyermek bevonásával tartottak nagy sikerű foglalkozásokat mintegy 10 alkalommal.

Uránváros-Belváros

2019-ben, a gyermekeken kívül, az egyedül élő, idős ügyfelek számára is szerveztek prevenciós programokat, klubfoglalkozásokat. A Baranya Megyei Polgárőr-egyesületek Szövetsége az otthon biztonsága témában tartott tájékoztatót a kliensek részére. Megrendezésre kerültek a szokásos kézműves foglalkozások, és a nyári kirándulás (Égervölgy). Karácsony előtt, a szokástól eltérve nem kézműves játszóházat, hanem (gyakorló óvónő vezetésével) mesedélutánt szerveztek a kicsik számára. Az esemény során, mindannyian egy szép nagy mikuláscsomag boldog tulajdonosai lehettek. Az idősek részére a Hit Gyülekezetének Szeretetszolgálatát által nyújtott élelmiszer és ajándékcsomagon kívül kézműves foglalkozást tartottak, mely a Bike Maffia által szponzorált ebéddel zárult.

Gyermekek Átmeneti Otthonában szervezett program

Zárt csoport az intézményben elhelyezett gyermekek szüleinek személyes megkeresése alapján került megszervezésre.

Az eredmények ismeretében, úgy ítélik meg a szakemberek, hogy a szülőcsoport hatékony eszköze lehet a szülői kompetencia fejlesztésének. A szülői feladataiban elbizonytalanodott felnőttek segítséget kaphatnak abban, hogy szülői feladataikat eredményesebben lássák el.

A szülők esetében fejlődött a kapcsolatteremtő,- kommunikációs, -kezdemenyező, együttműködési készségük, valamint a konfliktuskezelő és problémamegoldó készségük. Gyermekeik iránti szeretetben erősödtek. Helyes értékek rögzültek, megértették a proaktív válság jelentőségét. A kurzus közben és végén a szülők segítő jegyzeteket kaptak kézhez, szakirodalom jegyzékkel együtt.

Táborok

Hátrányos helyzetű gyermekek számára szervezett nyári táborokat, és gyermekprogramokat az Esztergár Lajos Család- és Gyermejkölési Szolgálat és Központ az óvodai és iskolai szociális segítők részvételével.

Bentlakásos tábor Zsálya-Ligeten

6 nap/5 éjszakás ingyenes, teljes ellátásos, bentlakásos tábor került megszervezésre az intézmény óvodai és iskolai szociális segítőinek közreműködésével a pogányi Zsályaliget Élmenyparkban. A táborban 54 hátrányos helyzetű 9-14 éves korú gyermek vett részt, akik felejthetetlen élményekkel gazdagodhattak a közel egy hét alatt. A tábor elején a szociális segítők csapatépítő játékokkal alapozták meg a gyermekek együttlétét, majd felállították az alapvető, tábor idejére vonatkozó szabályokat. A tábor ideje alatt a résztvevők ellátogattak többek között Mohácsra, ahol megnézték a lovardát, a Busó-udvart a Patak malmot, illetve a Duna-partot. Emellett a gyermekek látogatást tehettek a Pécsi Állatkertben, a Siklósi várban, és eltölthettek egy jó hangulatú délutánt a Siklósi termálfürdőben. A fennmaradó időben a gyermekek

vetélkedőn, kincskereső játékokban vettek részt, ismerkedtek az Élménypark állataival, természeti kincseivel.

Napközis tábor az Erzsébet Program keretén belül

Az intézményben idén is megrendezésre került az 5 napos Erzsébet-tábor az EFOP-1.2.12-17-2017-00006 projekt keretein belül. A táborban 20 hátrányos helyzetű gyermek vett részt, akik számára a programokat az ECSGYK óvodai és iskolai szociális segítői szervezték. A tábor résztvevői minden nap más programon vehetett részt. A tábor csapatépítő játékokkal, illetve a tábor szabályainak felállításával kezdődött, hogy az együtt töltött idő minél gördülékenyebben teljen. Második nap szakember vezetése mellett megtekinthették a Pécsi Állatkertet, ahol a bátrabbak az állatsimogatóba is bemehettek. A csapat a pécsi Zsolnay negyedet is meglátogatta, ahol megnézhatték a Bábszínház Múzeumot, és egy planetáriumi előadást, majd egy játékos vetélkedő keretein belül feldolgozták a látottakat. A gyerekek a hét során kirándulást tettek a Tettyén, megnézték a Pintér-kertet és a Mésztufa barlangot. Az óvodai és iskolai szociális segítők a kirándulások, látogatások mellett kötetlen időtöltést, kézműves foglalkozásokat, vetélkedőket, akadályversenyeket, csapatépítő játékokat szerveztek a résztvevők számára. A tábori részvétel a gyermekeknek ingyenes volt, napi 4 étkezéssel.

Kistérség

Farsangi party

Orfűn farsangi partit szerveztek 2019.02.22-én, ahol 60 fő jelent meg. A családsegítő arcfestéssel és csillámtetoválással várta a gyermekeket. A programon zenés vetélkedők voltak, ahol a gyermekek felszabadultan tudtak játszani.

Játszóházak

Több településen szerveztek kézműves játszóházat ünnepek előtt. Több játszóházat iskolákban tartottak. Cél, a gyermekek számára az alkotás öröme, valamint az ünnepre hangolódás volt. Több olyan játszóházat is szerveztek, ahol a szülők együtt lehettek gyermekeikkel (pl. falunap alkalmával). Cél, ebben az esetben a szülői készségek fejlesztése, valamint a szülő-gyermek kapcsolat erősítése is volt.

12 településen tartottak húsvéti játszóházat, ahol összesen 335 fő vett részt.

/Romonya – 2019.04.05. – 50 fő, Kövágószőlős – 2019.04.13. – 23 fő, Egerág – 2019.04.16. – 32 fő, Gyód – 2019.04.16. – 13 fő, Görcsöny – 2019.04.16. – 18 fő, Kozármisleny – 2019.04.16. – 24 fő, Bogád – 2019.04.17. – 40 fő, Pogány – 2019.04.17. – 46 fő, Kovácsszénája – 2019.04.17. – 15 fő, Orfű – 2019.04.18. – 39 fő, Bakonya – 2019.04.18. – 23 fő, Berkesd – 04.16. – 12 fő./

Ősszel 2 településen szerveztek játszóházat, ahol összesen 56 fő vett részt.

/Abaliget – 2019.09.28. – 23fő; Kovácsszénája – 2019.11.09. – 33 fő/

Karácsony előtt 11 településen várták a gyermekeket kézműves foglalkozásokkal. A játszóházakban összesen 468 fő vett részt.

/Bakonya – 2019.11.23. – 19 fő; Szalánta – 2019.11.27. – 12 fő; Pogány – 2019.11.29. – 51 fő; Görcsöny – 2019.11.29. – 42 fő; Kökény – 2019.12.01. – 20 fő; Orfű – 2019.12.06. – 39 fő; Bogád – 2019.12.07. – 37 fő; Romonya – 2019.12.12. – 60 fő; Kozármisleny – 2019.12.14. – 148 fő; Gyód – 2019.12.19. – 11 fő; Egerág – 12.19. – 29 fő/

Gyermeknap

6 településen, Husztóton, Abaligeten, Orfűn, Görcsönyben, Szalántán és Kökényben vettek részt a Gyermeknap megszervezésében, lebonyolításában, ahol többek közt kézműves foglalkozásokkal, arcfestéssel, ügyességi játékokkal várták a gyermekeket.

Baba-mama klub

Orfűn 7 alkalommal, Görcsönyben pedig 6 alkalommal került sor baba-mama klub megszervezésére a védőnővel közösen, melyen a kisgyermekes anyukák gyermekükkel együtt vehettek részt. Az itt eltöltött idő alatt a gyermekek felszabadultan, édesanyjukkal együtt ismerkedhettek a különböző játékokkal, készségfejlesztő programokkal. A találkozókra minden alkalommal más, manuális készségfejlesztő, kreatív programmal készültek.

Egészségnap

2019.11.20-án családsegítőnk aktív részt vett az abaligeti PPHF Szent Mária Magdolna Általános Iskola egészségnapjának szervezésében, lebonyolításában, interaktív vezetésében.

Adventi Lovas délután Husztóton

Az Adventi Lovas délután Husztóton, 2019.12.01-jén került megrendezésre. A délutáni programon 37 fő vett részt. A rendezvény megszervezésében közreműködött Pánovics-Papp Gabriella Mária (lovas edző), aki biztosította a gyermekek és felnőttek számára a lovaglási lehetőséget. A Lovas délutánon különböző programokon lehetett részt venni (lovaglás, arcfestés, görgős csúszda, kreatív foglalkozás). Ellátogatott a programra a Mikulás is, aki csomagokat osztott a gyerekeknek. A délután jó hangulatban telt el.

Kistérségi Összefogás Napja

Kistérségi Egység 2012-ben hívta életre a Kistérségi Összefogás Napja elnevezésű rendezvényt, melyet 2019.11.15-én, immáron hetedik alkalommal rendeztek meg Szalántán, a Szalántai Általános Iskolában.

Az esemény célja, hogy a kistérségi településeken élő gyermekek jobban megismerjék egymást, jó kapcsolatok, barátságok alakuljanak ki a lakók között.

A rendezvényre a kozármislenyi, görcsönyi, kövágószőlősi, bogádi, pellérdi, szalántai, berkesdi és az egerági iskola öttagú csapatai jelentkeztek. A csapatok a bemutatkozást követően különböző sport és logikai-ügyességi vetélkedőkben mérték össze tudásukat.

A Kistérségi Összefogás Napjának sikerét és hagyománnyá válását többek között a 2012-ben elindított vándorkupa biztosítja, melyet a győztes csapat egy évig birtokol. Idén az egerági csapat vitte el a győztes kupát. A résztvevő csapatok díjazásban és ajándékokban részesültek. A rendezvény megvalósításához szükséges forrásokat részben adományokból, támogatásokból, részben intézményi költségvetéséből finanszírozták.

A rendezvényt évről évre egyre több szervezet támogatja különböző felajánlásokkal, így az esemény valóban az igazi összefogáson alapul.

V. Adományhoz jutás megszervezése

Adományozás tekintetében az Intézmény munkatársai törekedtek arra, hogy minél több adományozó kerülhessen kapcsolatba a kliensekkel.

A 2019-es évben is kapcsolatban állt intézményünk a Heti Betevő Egyesülettel, akik az Uránvárosi városrészben minden második vasárnap melegített osztnak a rászorulóknak számára. Az Egyesület mellett a „Pécsi Bike Maffia”- Baranya Megyei Önkéntes Centrum biztosított melegített a rászorulóknak számára minden hónap második szombatján. Ezen alkalmak során az ételeket önkénteseik készítették el és kerékpárral szállították ki az ügyfelek otthonába, a nagycsaládosok számára pedig egy pécsi vendéglátóhelységben, a melegítés mellett gyerekprogramokat is szerveztek, illetve ingyen ruhaadományban is részesítették a rászorulókat. Rendszeres, egész évben megjelenő adományozás még az intézmény szakmai egységeiben megrendezésre kerülő turkáló. A ruhaosztásra magánszemélyek adományozásából van lehetőség.

A rendszeres adományozás mellett, kampányszerű támogatásban is részesülhettek a kliensek, pl. színházjegy, mozi, bébiétel, ételadományok, élelmiszer-csomagok a karácsonyi időszakban, kríziscsomag stb. Saját forrásból csak nagyon kivételes esetben, szűk keretek között volt lehetőség előre összeállított kríziscsomagot kiosztani.

A Pécs - Egyházmegyei Katolikus Karitas Alapítvány bútorzattal segítette rászoruló ügyfeleket, emellett a szervezethez egész évben delegálhatott az Intézmény rászorulókat, hogy használt, jó állapotú ruhákat igényelhessenek.

A 2019-es évben az adomány-felajánlások nagy része a decemberi ünnepekhez kapcsolódtak. Ebben az időszakban a Magyar Máltai Szeretetszolgálat több alkalommal juttatott az Intézmény számára bébiételt, tápszert (több korosztály számára), sok egyéni esetben juttatott élelmiszer-csomagot az Intézmény ügyfelei számára. A Magyar Vöröskereszt Baranya Megyei Szervezete szervezésében 50 család részesült tartós élelmiszer adományban. Az idei évben is részesülhettek az Intézmény kliensei a városvezetés által szervezett Hősök terei önkormányzati élelmiszer-csomagban, ami a Karácsonyi időszak előtt nagy segítséget jelent a rászorulóknak számára, valamint 30 család számára biztosított a város vezetés tűzifát. Ebben az időszakban a cipősdoboz akció keretein belül több cég és magánszemély gyűjtött cipősdobozba csomagolt karácsonyi ajándékokat az Intézmény ügyfelei számára. Húsvét előtt a Dél-Dunántúli Motoros Egyesület játékokat gyűjtött a kliens gyermekek számára.

Fentieken túl a szolgálat és központ munkatársai számos magánszemély által felajánlott adományt (pl.: tanszerek, élelmiszer, ruha, konyhai eszközök) is eljuttattak a klienseinkhez. A gyermekek számára szervezett rendezvényeket cégek, vállalkozások is támogatták természetbeni adományaikkal. Egyik ilyen a minden évben megrendezésre kerülő Kistérségi Összefogás Napja, melyet több pécsi és Pécs környéki cég támogatott különböző ajándékokkal, belépőjegyekkel, illetve a nap megszervezéséhez szükséges ellátással.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Országos Szövetsége a 2019. évi Magyarok Kenyere Jótékonyági programja során összegyűjtött búzából 500 kg lisztet adományozott az Intézmény kliensei számára.

Karácsony előtt az Uránia Mozi több mint 320 gyermek számára biztosított ingyenes mozilátogatási lehetőséget. Karácsony előtt DomDon Autó és DestiNation Pécs a gyermekek számára ruha, édesség és játék adományt hoztak. A PMFC és a HR-Rent Kozármisleny sport klubok 100 db cipősdoboz ajándékot adtak át az intézmény által gondozott gyermekek számára.

Az adományokban az Intézmény által ellátott valamennyi településen élő kliens részesült.

Kistérségi települések adományozása

Megélhetési problémáikból kifolyólag, az ügyfelek nagy számban igényeltek különféle adományokat. Elsősorban az élelmezéssel, a ruházkodással és a bútorzattal kapcsolatban nyújtottak segítséget számukra a családsegítők.

Az adományokhoz való hozzájutásban civil szervezetek együttműködésére is lehetett számítani. 2019. júniusában a Baptista Szeretetszolgálat felajánlásának köszönhetően 18 család összesen 40 doboz tápszer adományban részesült. 2019. őszén a Magyar Máltai Szeretetszolgálat adományát, összesen 86 doboz tápszert, valamint 128 üveg babaitalt juttattak 13 kistérségi település, 20 családja számára. A Magyar Vöröskereszt Baranya Megyei Szervezete 1 sokgyermekes család számára iskolaszereket adományozott a családsegítő közreműködésével. A Pécs-Egyházmegyei Katolikus Caritas Alapítvány felajánlásának köszönhetően 1 család bútor adományban részesült. Az Emberség Erejével Alapítvány Élmény Tár Tanoda több esetben ruhaadományokkal, konyhai eszközökkel, taneszközökkel, iskolatáskákkal segítette a hátrányos helyzetű családokat.

Több család számára volt lehetőség bútort, gyermek ellátáshoz szükséges eszközöket adományozni a civil lakosság részéről felajánlott adományokból is.

A Szolgálat a tavalyi évhez hasonlóan, 2019 tavaszán „vetőmag akciót” hirdetett azzal a céllal, hogy a rászoruló családok számára segítséget nyújtson a napi élelmiszerek megtermelésében, így motiválva őket az öngondoskodásra, kereset kiegészítésre. Az akció keretében több kistérségi település is támogatta a szolgálatot, melyből vetőmag vásárlására került sor, és kiosztásra került az ügyfelek részére. Egyéni krízishelyzetekben élelmiszercsomagot kaphattak a rászorulók, az Intézmény saját költségén. Görcsönyben, Husztóton, Kozármislenyben és Aranyosgadányban több alkalommal szerveztek ingyenes turkálót. Ezen kívül a családsegítők rendszeresen juttattak ruhaadományokat a gondozott családok számára a családlátogatások alkalmával is. Az úgynevezett „Cipősdoboz akció” keretében 14 településre szállítottak karácsonyi ajándékokat a nehéz anyagi helyzetben élő családok gyermekei számára.

VI. Főiskolai és egyetemi hallgatók gyakorlati oktatásának koordinálása

Az Intézmény 2019-ben is biztosította a közép-és felsőfokú oktatási intézmények hallgatói számára a szociális és gyermekvédelem tárgyban a szakmai gyakorlat lehetőségét. Szakmailag jól képzett, több éves gyakorlattal rendelkező munkatársak fogadták a hallgatókat. A munkatársak felkérésre előadást tartanak a képző intézményekben.

VII. Önkéntesek

A család-és gyermekjóléti szolgálat és központ önkénteseket fogadott szabadidős és tanulást segítő programok megvalósításához, valamint a gyermekek átmeneti otthonában nyújtottak segítséget.

VIII. Intézmény tevékenységének szervezése

Az Intézményben havi rendszerességgel valamennyi dolgozó részvételével megbeszélést tartott az Intézmény Igazgatója. A megbeszélés során az igazgató tájékoztatta a munkavállalókat az intézményt érintő változásokról. Heti rendszerességgel vezetői megbeszélést tartott az igazgató, mely során a szakmai

vezetők beszámoltak a szakmai egységükben folytatott munkáról, valamint egyeztetés történt a további teendők, feladatok megvalósítása tárgyában. A szakmai vezetők heti rendszerességgel esetmegbeszélőt tartottak a családsegítők / esetmenedzserek / tanácsadók részvételével, ahol a szakemberek tájékoztatták szakmai vezetőjüket a szakmai munkájukról, valamint megbeszélték az esetvezetés során felmerült problémákat, egyeztettek a következő hét programjairól. Az intézmény zökkenőmentes működését az intézmény üzemeltetési csoportja biztosította.

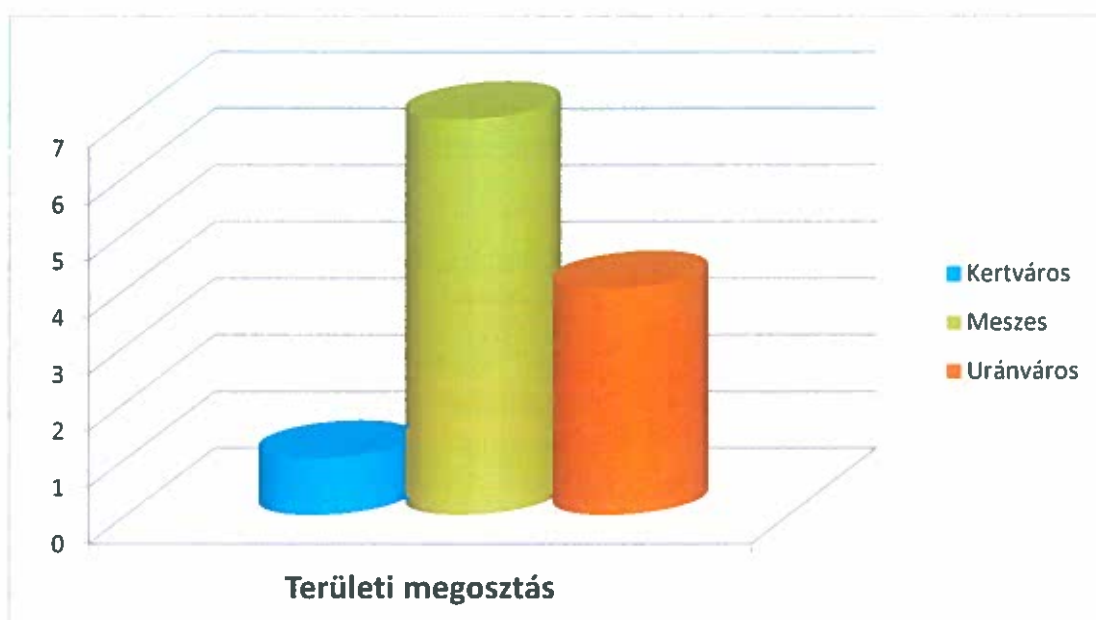
IX. Pályázatok

➤ Család-program – Intézmény saját projektje

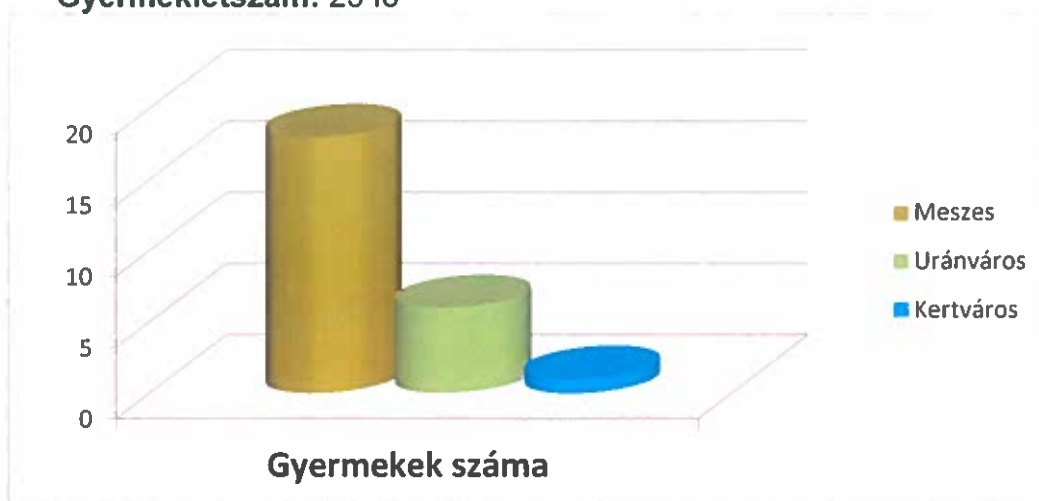
A programban résztvevő családok száma: 12

Családok területi elhelyezkedése:

Meszesi városrész: 7 család, Uránvárosi városrész: 4 család, Kertvárosi városrész: 1 család

Gyermeklétszám: 25 fő

Meszes 18 fő, Uránváros: 6 fő, Kertváros: 1 fő

Védelembe vett gyermek: 17 fő

Nevelésbe vett gyermek: 5 fő

Alapellátott gyermek: 3 fő

Anyagi helyzet: elsődleges munkaerőpiacon résztvevő szülő: 7 család, másodlagos munkaerőpiacon résztvevő szülő: 5 család

Lakáskörülmények: saját tulajdonú lakásban élő: 1 család, önkormányzati bérlakásban élő: 2 család, albérlésben élő: 6 család, CSÁO: 3 család

Felmerülő problémák:

Családból való kiemelés veszélye (4 család - 10 gyermek)

Anyagi és lakhatási problémák (kilakoltatás veszélye 3 család)

Pszichiátriai, addiktológiai problémák, fogyatékkal élő szülők

Párkapcsolati konfliktusok, bántalmazás

Szülők alacsony iskolázottsága

Mozgássérült, értelmileg akadályozott anya

Gyermekeit egyedül nevelő apa

Alacsony érdekérvényesítő készség (Nem ismerik a jogukat, a hivatali eljárás rendjét, az elvárható viselkedési normákat.)

Táplálási problémák (súlyfejlődés elmaradása 1 családnál)

Életvezetési problémák (napirend hiánya, pénzbeosztási problémák)

Gyermekevelési nehézségek (pozitív családi minták hiánya, következetlenség, fegyelmezési problémák)

Fizikai (ellátási és higiénés problémák, fejtetvesség) **és érzelmi** (ingerszegény környezet, szeretet és figyelem hiánya) **elhanyagolás**

Elért eredmények

A család alkalmassá vált a születendő gyermek fogadására. (1 család)

A nevelésbe vételi eljárás lefolytatását követően a gyermek családban maradhat. (1 család)

A védelembe vétel a felülvizsgálatkor várhatóan megszüntethető. (2 család)

Családból való kiemelés elkerülése. (1 család - 4 gyermek)

Krónikusan fennálló fejtetvesség megszüntetése.

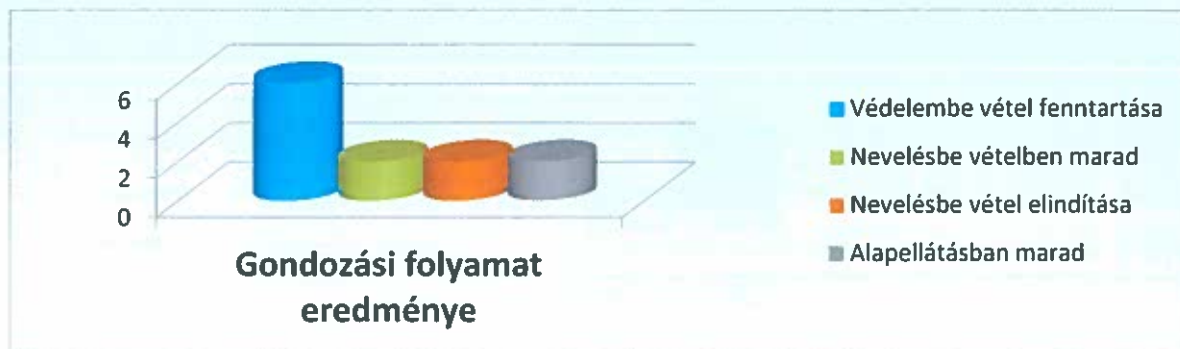
Pszichiátriai segítség igénybevétele. (2 szülő)

Háztartási kiadások racionalizálása, számlafizetési hajlandóság növekedése.

Orvosi ellátáshoz, korai fejlesztéshez való hozzájutás.

Rendezettebb lakókörnyezet, önkormányzati lakás felújításának megkezdése.

Fizikai és érzelmi elhanyagolás mérséklődése.

Védelemben vétel fenntartása: 6 család

Nevelésbe vételben marad: 2 család

Nevelésbe vételi eljárás elindítása: 1 családnál elrendelte a hatóság, 1 családnál folyamatban van az eljárás.

Alapellátásban marad: 2 család

Módszerek:

Családlátogatás: A családokkal való találkozás nagyon gyakori, a hétvégék és munkaszüneti napok kivételével sokszor napi szintű, saját lakókörnyezetükben 7.00–19.00 között különböző napszakokban történik. Lehetőség nyílik találkozni valamennyi családtaggal, könnyen megfigyelhető a család életvitele, a gyermeknevelési szokások, sor kerülhet a problémás helyzetek korrekciójára. Igazodik a család időbeosztásához, a sikertelen látogatások száma minimalizálható.

A gondozási-nevelési terv a család problémáihoz, szükségleteihez igazodva a célok, feladatok, felelősök és határidők meghatározásával készül. A család a terv elkészítésének aktív résztvevője.

A családi rendszer és a rendelkezésre álló erőforrások feltérképezése érdekében használt módszer a genogram és az ecomap. Pénzbeosztási problémáknál a háztartási napló, csecsemő és kisgyermekkorú súlyfejlődési problémák esetén a táplálási napló vezetése az alkalmazott módszer.

A családdal folytatott munka egyik lényeges eleme a segítő beszélgetés (belső erőforrások feltárása, problémamegoldás a kliens saját erejéből), de a szakember segítséget nyújt hivatalos ügyek intézésében, elkíséri különböző orvosi vizsgálatokra a családot, szükség esetén gyermekfelügyeletet, korrepetálást biztosít.

A szolgálati telefon a kliensek és a szakemberek számára folyamatos elérhetőséget jelent, megkönnyíti az időpontok egyeztetését, a hivatalos ügyintézt, a gyors és hatékony segítségnyújtást. A felmerülő problémákra azonnali válasz adható a családok számára.

A rendszerszemlélet jegyében lehetőség van a személyes kapcsolattartásra a családdal kapcsolatban álló összes szakemberrel, mely elősegíti a hatékonyabb együttműködést.

A céltudatosságot és elszámoltathatóságot segíti a heti terv készítése és a munkanapló vezetése, valamint a havi két alkalommal sorra kerülő projekt megbeszélések.

➤ TOP-6.9.1-16-PC1-2017-00001 Városi szintű szociális rehabilitáció Pécssett

Az intézmény munkatársai részt vesznek a pályázati program megvalósításában. A pályázat fő célja Pécs városában a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációjának elősegítése egy komplex szakmai programmal. A szociális munka tevékenység célja, hogy a területen

elő célcsoportban a szociális segítő előkészítse a változási folyamatokat mind az egyén, mind a család szintjén. A szociális munkás a kliens bevonásával törekszik a kliens helyzetéből adódó kockázatok mérséklésére, támogatja a változások során adódó nehézségek leküzdésében.

A szociális munka tevékenység a város hátrányos helyzetű slummosodó területein került megvalósításra.

Az év elején a szociális munkások elkészítették az ESZA bemeneti kérdőíveket, majd az együttműködési megállapodásokat az eredeti négy célterületen a lakosokkal. Február hónapban a szociális munkások elkészítették az egyéni fejlesztési terveket, melyek alapján szociális segítő tevékenységet nyújtottak a kliensek számára. A szociális segítő szolgáltatás kiegészült a pszichés támogatás és a jogi segítségnyújtás lehetőségével, valamint adósságkezelési tanácsadással. A pénzügyi tanácsadó a projekt célterületén, több helyszínen tartott előadást azokról a témákról, melyet a bevont ügyfelek korábban a szociális munkásoknak jeleztek (családvédelmi akcióterv, áruhitel, hitelkártyák, stb.). Elsősorban a családtámogatási intézkedés csomag elemeiről, az igénylés feltételeiről vártak az ügyfelek részletesebb tájékoztatást. Gyermek számára pályaaorientációs tanácsadás biztosítására került sor. Fejlesztőpedagógus nagycsoportos gyermekek számára nyújt fejlesztést, hogy iskolakezdésük zökkenőmentes legyen.

A Keleti Városrészi Óvoda több tagóvodájában tart rendszeresen TSMT (Tervezett Szenzomotoros Trénig) foglalkozást. A szakember csoportos, mozgásos feladatok által serkenti a gyermekek értelmi és a szociális funkciói fejlődését.

Kétheti rendszerességgel vehettek részt a célterületen lakó, kisgyermekes szülők a Ringató foglalkozáson. A zenés, énekléssel és mozgással kísért alkalmakon a szülők és gyermekeik közösen élhették meg a zene pozitív hatást. A gyermekeknek a foglalkozás során fejlődik zenei- és értelmi képessége, érzelmi intelligenciája, és a beszéd- és mozgásfejlődése is.

Az Intézmény munkatársai a projektben vállalt indikátorokat teljesítette.

➤ Válasz a mindennapokra" Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység fejlesztése

Projekt száma: EFOP-3.2.9-16-2016-00034

A 2017. szeptember 1-én indult pályázatunk 2019. február 28-án lejárt. A pályázatot sikeresen, kiemelkedő eredménnyel teljesítették a szakemberek. 2019. február 20-án került megszervezésre a Projektzáró konferencia a pécsi Tudásközpont épületében. A konferencián bemutatásra kerültek azokat a szakmai tapasztalatok, jó gyakorlatok, melyeket az elmúlt 18 hónap során szereztek. Gondolatébresztő előadást tartottak az érdeklődő szakembereknek azokról a szolgáltatásokról, melyek a pályázat során kipróbálásra kerültek és folytatni szeretnék a továbbiakban is a köznevelési intézményekben. A konferencia iránt rendkívül nagy érdeklődés volt. A szociális szakembereken kívül számos iskola és óvoda képviselője is jelen volt a rendezvényen. A résztvevők száma 101 fő volt.

➤ Módszertani feladatellátás

EFOP -1.9.2.-VEKOP 16-2016-00001 pályázat keretében az intézmény munkatársa kapcsolatot tart az ágazat vezetésével, valamint a megyében tevékenykedő család-és gyermekjóléti központok vezetőivel. Részt vesz a szakmai fejlesztések kidolgozásában, szakmai segítséget nyújt a megyében dolgozó szakemberek számára. Az intézmény támogatja a módszertani feladatellátást.

➤ **„Kéz a kézben” program kidolgozása (saját intézményi program)**

Szociális segítő tevékenység szolgáltatás kihelyezése az egészségügyi alapellátás rendszerébe, a jelzések megkönnyítése, valamint a kliensek könnyebb elérése céljából. A program elindítása kapcsán az egészségügyi ellátórendszerrel a tárgyalások eredményesen zárultak, a tervek szerint 2020-ban elindulhat a szolgáltatás.

X. Országos konferencia megszervezése

Az Esztergár Lajos Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ „A jövő nemzedékének segítői – az óvodai és iskolai szociális segítők mindennapjai a gyakorlatban” címmel országos konferenciát szervezett 2019. június 18-19-én, a Dél-dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpontban.

A konferencia célja az volt, hogy az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység, mint új szolgáltatás bevezetését elősegítse és szakmai tartalmát szélesítse, valamint az óvodai és iskolai szociális segítők tapasztalatcseréjét biztosítsa.

További cél volt, hogy a 2017. szeptember 1-től 2019. február 28-ig az EFOP projekt keretében megszerzett tapasztalatokat és a kötelező feladatellátás időszakában szerzett szakmai tapasztalatokat és jó gyakorlatokat megosszák e feladatellátásban tevékenykedő szociális segítő kollégákkal.

A konferencia programját úgy állították össze, hogy az új szolgáltatás bevezetésétől kezdve a szakmai tevékenység széles körének lehetőségeit, szakmai kapcsolatok kiépítésének módját és a benne rejlő lehetőségeket is át tudják adni az érdeklődő közönségnek.

A konferenciánkon 244 fő regisztrált résztvevőként. Ezen felül megtisztelték konferenciánkat jelenlétünkkel Pécs Város Önkormányzatának meghívott szakemberei, a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság szakemberei, valamint az EMMI Gyermekvédelmi Főosztály képviselői is.

Magyarország 15 megyéjének szakemberei vettek részt a konferencián. A résztvevők között többnyire óvodai és iskolai szociális segítőként dolgozó szakemberek voltak jelen, de képviseltették magukat óvodai és iskolai pszichológusok, valamint pedagógusok is.

XI. Személyi és tárgyi feltételek

1. Tárgyi feltételek

Az Intézmény telephelyein az épületek elhasznált, nem korszerű állapotban vannak. A belvárosi (Pécs, Megye u.22.) épület statikai állapota rendkívül rossz. Uránvárosi telephelyen az épület tetőszerkezete nem megfelelő (beázás).

Az épületek amortizáció okozta károsodása valamennyi telephely vonatkozásában megoldásra vár. Az intézményben megnövekedett feladatok, melyek jogszabályban meghatározottak, egyre nagyobb helyigénnyel járnak a szolgáltatás biztosítását tekintve, valamint az emelkedő létszámot tekintve is. Kapcsolattartás biztosítására szolgáló helységek rendelkezésre állnak, játékokkal felszereltek, azonban a szolgáltatással szembeni megnövekedett igények miatt mindkét területen fejlesztésre lenne szükség.

Az intézmény felelősségteljes gazdálkodásának köszönhetően a tárgyi feltételek tekintetében jelentős beruházásokra került sor. Ennek köszönhetően az informatika területén felújításra került a számítógép állomány, szélessávú internet elérhetőség,

valamint a telefon flotta rendelkezésre áll. A munkakörülmények további javítása céljából a hiányzó bútorzat pótlása, valamint további elektronikai fejlesztésre lenne szükség. Továbbá célszerű lenne az intézmény épületeinek felújítása vagy cseréje.

2. Személyi feltételek

A család-és gyermekjóléti szolgálat és központ szakmai létszáma a jogszabályban előírt szakmai létszámnak megfelelően alakult. A szakmai létszámok vonatkozásában prioritás a felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező munkavállalók felkutatása és felvétele, ami jelentős problémát okoz, mivel a szakképzett jelentkezők száma évről évre csökkenő tendenciát mutat. Mind a szolgálat, mind a központ esetében a szakmai feladatellátás folyamatossága biztosított az intézményi szakmai létszámokkal. A szakmai létszám az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység 2018 szeptemberi bevezetésének köszönhetően, jelentősen megemelkedett. A 2019 évet 1 fő szakember hiánnyal zártuk.

A szakképzett munkaerő felkutatása, felvétele és betanítása folyamatos feladata az Intézmény vezetője és dolgozói számára.

Üzemeltetési munkacsoport: A zökkenőmentes szakmai munkát az üzemeltetési munkacsoport lelkiismeretes munkája biztosítja.

3. Szakmai továbbképzés

Továbbképzés tekintetében a központilag szervezett képzéseken túl, civil szervezetek által szervezett képzéseken, konferenciákon és szakmai napokon vettek részt a munkatársak. A munkavállalók közül néhányan felsőfokú szakirányú felnőttképzésen vettek részt, továbbá megkezdtek tanulmányaikat a mesterkurzuson. Az Intézmény vezetése a munkatársak képzési, továbbképzési törekvéseit támogatja. Az intézmény továbbképzési tervvel rendelkezik, azonban a szakemberek továbbképzési rendszere átalakítása miatt és a pályázati keretek közötti megvalósítás kampányszerű szervezése miatt a meghirdetéseknek megfelelően tudjuk biztosítani a munkavállalók részére. Ezek a kötelező képzések jelenleg még térítésmentesek, ezért igyekszik az Intézmény vezetése a legtöbb dolgozót delegálni. A munkatársak a szabadon választott és a kötelező képzési lehetőségeket is igyekeznek kihasználni úgy hogy a képzési kötelezettségüknek eleget tegyenek pályázati finanszírozás mellett.

4. Szupervízió

Munkatársak pszichés állapotának megőrzése és a munkával járó lelki terhek csökkentése céljából egyéni és csoportos szupervízió igénybevételével élhetnek.

5. Munkahelyi közösség építő/fejlesztő programok

Megszervezésre került a munkatársak részére a „Tavaszi váró” rendezvény, melyen a szakmai egységek dolgozóinak módja volt a közös szórakozásra.

XI. Intézményi ellenőrzés

A 2019-es évben a Gyermek Átmeneti Otthonában történt hatósági ellenőrzés, melyet a Baranya Megyei Kormányhivatal Pécsi Járási Hivatal Hatósági Főosztály Népegészségügyi Osztály (7623 Pécs, Szabadság u 7.) végzett el. A hatóság, intézkedésre okot adó, illetve kötelező megállapítást nem tett.

XII. Megvalósult szakmai fejlesztések

Az intézmény szakmai törekvése, hogy minden szakmai egységben magas szintű, minőségi szakmai szolgáltatással biztosítsa a kliensek ellátását.

A jövőre vonatkozó tervek között a hiányosságok felszámolását célozzák meg, a törvényi kötelezettségek teljesítését, illetve az elmúlt évi szakmai kezdeményezések folytatását.

✓ *Család program*

Intenzív családgondozás program az elmúlt évben is folytatódott. Jelenleg 1 fő szociális munkás biztosítja a szolgáltatást.

✓ *Óvodai, iskolai szociális segítség*

A 2018-as évben pályázati keretek között és 2018. szeptembertől kötelező szolgáltatási elemként biztosított az óvodai és iskolai szociális segítség. A szolgáltatás bevezetés érdekében, a bevezetés módjának kidolgozásában, a szakmai anyagok elkészítésében az Intézmény munkatársai jelentős szakmai anyaggal és szakmai tapasztalattal vettek részt. A tevékenység folyamatos monitoring alatt áll az EMMI részéről, Intézményünk szakembereinek tapasztalataira számít az ágazatirányítás. A szakmai anyagok kidolgozása, valamint a szolgáltatás szeptemberi bevezetése tekintetében, jelentős segítséget nyújtott a pályázati tevékenység során szerzett szakmai tapasztalat.

✓ *Módszertani tevékenység folytatása*

Az intézmény tovább biztosítja a módszertani munkavégzést, aktívan részt vesz a szakmai fórumokon, és támogatja a módszertani munkatárs tevékenységét.

✓ *A fogyatékos személyek számára nyújtott szakmai és közszolgáltatások hozzáférhetőségének kialakítása, fejlesztése” c. kiemelt projekt*

Az Intézmény biztosítja a feladatellátás tárgyi feltételeit az együttműködési megállapodás szerint. Az intézmény vezetője szakmai koordinációs feladatokat lát el a projekt megvalósítása során.

✓ *Szociális diagnózis felvétele*

A szociális diagnózis felvételének bevezetése megtörtént, az Intézmény 1 fő szociális diagnózis felvételi esetmenedzser alkalmazásával biztosítja a szolgáltatást.

✓ *Résztvétel a szakmai szabályzó anyagok elkészítésében*

Az EMMI és az SZGYFI felkérésére az Intézmény munkatársai részt vettek a szakmai szabályozó anyagok, iránymutatások elkészítésében.

✓ *Együttműködés fejlesztése a jelzőrendszerrel*

A család-és gyermekjóléti szolgálat és központ kiterjedt jelzőrendszerrel rendelkezik. A jelzőrendszeri tagokkal tovább javult az együttműködés, a megszervezett szakmaközi megbeszélések során tájékoztató, korrektív és probléma megoldó tevékenység zajlott. Az együttműködés a jelzőrendszeri tagokkal több szinten és több szakmai fórumon került megvalósításra.

✓ *Együttműködés fejlesztése a képző intézményekkel*

Kiemelt jelentőségű a szociális szakembereket képzőintézményekkel való munkakapcsolat fejlesztése, mely keretében a képzőintézmények hallgatóinak elméleti és gyakorlati képzésében valósul meg az együttműködés.

XIII. Intézmény fejlesztési terve

- Jelzőrendszeri tevékenység hatékonyságának emelése a jelzőrendszeri tagok aktivitásának növelésével – szakmaközi megbeszélések, Intézmény feladatainak ismertetése, kompetenciák. Civil szervezetek érzékenyítése a gyermek veszélyeztetés tárgyában.
- Szociális diagnózis felvételének bővítése.
- Család-projekt további folytatása.
- Módszertani feladatellátás biztosítása az EFOP -1.9.2.-VEKOP 16-2016-00001 pályázat keretében.
- „Kéz a kézben” szolgáltatás bevezetése első körben a háziorvosi praxisokban, második körben a szakrendeléseken.
- További hatékony együttműködés a MONTÁZS projekt – A fogyatékos személyek számára nyújtott szakmai és közszolgáltatások hozzáférhetőségének kialakítása, fejlesztése EFOP 1.9.2. – VEKOP-16-2016-00001 projekt munkatársaival a fogyatékos személyek széleskörű ellátásának biztosítása céljából.
- Óvodai és iskolai szociális segítség biztosítása az összes köznevelési intézmény lefedésével.
- Részvétel az EFOP-1.9.4-VEKOP-16-2016-00001 kiemelt projekt „A szociális ágazat módszertani és információs rendszereinek megújítása” című projekt (a továbbiakban: Kiemelt projekt) keretében „Módszertani támogatás és segítségnyújtás a demencia kórképben szenvedő és idősök nappali ellátásában vagy idősök ápoló-gondozó otthonában ellátásban részesülő személyek ellátását végzők, illetve a hozzátartozók részére egyéni, csoportos, közösségi szinteken, különböző helyszíneken” című alprogramot működteti. Az alprogram szakmaközi és ágazatközi munkacsoportjának célja a hatékony szolgáltatás szervezés lehetőségeinek vizsgálata és modellezése a demenciával élők gondozásában”. megvalósításában.
- Emberi Erőforrások Minisztériuma és Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal együttműködés a szakmai fejlesztések kidolgozásában /felkérés szerint/.
- Országos Szakmai Konferencia megszervezése.
- Kiadvány készítése intézményi jó gyakorlatok tárgyban.

Az intézmény az igénybe vehető szolgáltatásokat szórólapon népszerűsíti. A Pécsi Járás települései esetében lehetőség szerint a helyi újság, települési elektronikus szolgáltatók felületein teszik közzé az intézmény elérhetőségét és a nyújtott szolgáltatások körét ismertető kiadványokat. Az Intézmény rendezvényeiről újságcikkek és média riportok nyújtanak tájékoztatást a lakosság számára. Városi, járási rendezvényeken az Intézmény szakemberei rendszeresen részt vesznek - tanácsadással, játszóházzal egybekötve, valamint a programok alkalmával szórólap terjesztéssel tájékoztatják a települések lakosságát.

Pécs, 2020.02.25.

Tartalomjegyzék	
Bevezetés,	1
Család-és Gyermekjóléti Központ	4
Védelembe vétel	6
Megelőző pártfogás.....	8
Ideiglenes hatályú elhelyezés	8
Nevelésbe vétel	8
Családba fogadás	9
Hatósági intézkedéshez kapcsolódó egyéb szolgáltatások.....	9
Speciális szolgáltatások.....	11
Jogi segítségnyújtás.....	12
Pszichológiai tanácsadás.....	13
Utcai szociális munka.....	13
Kórházi szociális munka.....	14
Kapcsolattartási ügyelet.....	18
Készletügyi ügyelet.....	19
Családterápia-családkonzultáció	19
Szociális diagnózis.....	19
Jelzőrendszeri tanácsadás.....	21
Óvodai és Iskolai szociális segítség.....	23
Gyermekek Átmeneti Otthona.....	25
Család-és Gyermekjóléti Szolgálat.....	27
Család és Gyermekjóléti szolgálat Pécs területén	30
Probléma típusok.....	31
A szakmai tevékenység bemutatása.....	33
Jelzőrendszeri koordináció.....	35
Gyermekek, fiatalok bünelkövetés Pécs.....	36
Család és Gyermekjóléti szolgálat Kistérség területén	39
Gyermekek, fiatalok bünelkövetés Kistérség.....	43
Prevenció.....	44
Adományhoz jutás megszervezése	47
Főiskolai egyetemi hallgatók oktatása.....	49
Intézmény tevékenységének szervezése	49
Pályázatok	50
Országos Konferencia.....	54
Személyi, tárgyi feltételek	54
Intézményi ellenőrzés	55
Megvalósult szakmai fejlesztések	56
Intézmény fejlesztési terve.....	57

